

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Ministarstvo za kulturu, sport i mlade

**INFORMACIJA
o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021.
godini**

April 2022. godine

SADRŽAJ

SAŽETAK	3
1 UVOD	7
2 STANJE U OBLASTI SPORTA	7
2.1 <i>Subjekti u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona</i>	7
2.2 <i>Stanje sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini</i>	9
2.2.1 <i>Najvažniji rezultati u 2021 godini</i>	12
2.2.2 <i>Stručni kadrovi</i>	17
2.2.3 <i>Reprezentativci Bosne i Hercegovine sa područja Tuzlanskog kantona u 2021. godini</i>	17
2.2.4 <i>Sportski objekti</i>	19
2.2.5 <i>Zdravstvena zaštita sportista</i>	20
3 AKTIVNOSTI SPORTSKIH SAVEZA NA NIVOU TUZLANSKOG KANTONA U 2021. GODINI	21
3.1 <i>Aktivnosti Sportskog saveza Tuzlanskog kantona u 2021. godini</i>	21
3.2 <i>Aktivnosti Sportskog saveza osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona u 2021. godini</i>	24
3.3 <i>Informacije gradskih/općinskih sportskih saveza na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini</i>	26
4 PODRŠKA RAZVOJU SPORTA OD STRANE ORGANA VLASTI	27
4.1 <i>Podrška Ministarstva civilnih poslova BiH sportskim manifestacijama u 2021. godini</i>	27
4.2 <i>Poticaji razvoju sporta od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta</i>	28
4.3 <i>Institucionalna i finansijska podrška razvoju sporta iz sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona za 2021. godinu</i>	31
4.4 <i>Podrška razvoju sporta iz budžeta lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona</i>	37
5 INSTITUCIONALNI I REGULATORNI OKVIR ZA SPORT NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA	37
6 SMJERNICE RAZVOJA SPORTA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA U 2022. GODINI	38

SAŽETAK

U skladu sa Programom rada Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona za 2022. godinu, Ministarstvo za kulturu, sport i mlade (u daljem tekstu: Ministarstvo) izradilo je Informaciju o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona za 2021. godinu.

Cilj izrade Informacije jeste ostvarivanje kontinuiranog praćenja stanja u sportu, i to kroz rad u sportskim savezima i klubovima, kroz stanje stručnog kadra, rezultata klubova i sportista, finansijske i druge podrške svim segmentima sporta, a sa krajnjom svrhom upoznavanja Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona sa stanjem sporta i smjernicama za razvoj sporta na području Tuzlanskog kantona.

Informacija o stanju u oblasti sporta bazirana je na podacima dobivenim od različitih subjekata uključujući Poreznu upravu Federacije BiH Kantonalni porezni ured Tuzla, Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, Sportski savez Tuzlanskog kantona, Sportski savez osoba sa invaliditetom, te evidenciju Ministarstva Tuzlanskog kantona.

Informacija daje uvid u stanje sporta na području Tuzlanskog kantona, aktivnosti sportskih saveza na području Tuzlanskog kantona, izdvojena sredstva za podršku razvoju sporta od strane državnog, federalnog i kantonalnog ministarstva nadležnog za oblast sporta, kao i jedinica lokalne samouprave na području Tuzlanskog kantona. Informacija daje uvid u institucionalni i regulatorni okvir za sport na području Tuzlanskog kantona, a sastavni dio Informacije čine smjernice za aktivnosti u 2022. godini odnosno aktivnosti koje su predviđene godišnjim/trogodišnjim planom rada Ministarstva a koje treba da doprinesu razvoju sporta na području Tuzlanskog kantona.

Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH Kantonalnog poreznog ureda Tuzla **na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini djelovalo je 693 aktivnih subjekata u oblasti sporta, kojima je osnovna djelatnost rad sportskih klubova, djelatnost sportskih objekata, djelatnost fitnes centara i ostalih sportskih aktivnosti, a što je za 53 subjekta u oblasti sporta više u odnosu na 2020. godinu.** Najveći broj subjekata u oblasti sporta djeluje na području Grada Tuzla (219), nakon čega slijede općine Lukavac (96), Živinice (70), Gradačac (65), Gračanica (51), Srebrenik (48), Banovići (40), Kalesija (34), Doboј Istok (20) Kladanj (18), Čelić (13), Teočak (9) i Sapna (10).

U 2021. godini, prema podacima iz registra Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, registrovano je ukupno **30 novih subjekata – sportskih klubova i udruženja u oblasti sporta.**

Prije nego se da kratak osvrt na ovu Informaciju istaći da je sport kao djelatnost univerzalna za sve zemlje i da je uređena po principu da je na vrhu „piramide“ organizacija IOC (The International Olympic Committee), globalna organizacija, koja djeluje kao katalizator za saradnju između svih olimpijskih aktera, uključujući sportiste, nacionalne olimpijske komitete, međunarodne federacije, organizacione komitete za Olimpijske igre, svjetske olimpijske partnerne i olimpijske partnerne. Također sarađuje s javnim i privatnim vlastima, uključujući Ujedinjene nacije i druge međunarodne organizacije. Vizija Međunarodnog olimpijskog komiteta je izgraditi bolji svijet kroz sport. Od 1967. godine osnovan je GAISF (Global Association of International Sports Federations). GAISF je ključni stub šireg sportskog pokreta i djeluje kao glas svojih 128 članova, pridruženih članova i posmatrača, koji uključuju i olimpijske i neolimpijske sportske organizacije, a obuhvata višestruku ulogu; od podrške svojim savezima članicama da se popnu na 'piramidu' olimpijskog sporta, do stvaranja usluga i događaja fokusiranih na dobrobit članica GAISF-a.

Na stanje sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini, kao i u 2020. godini uticala je pojava COVID 19, koja je ujedno uticala i na druge oblasti društvenog života u državi ali i

ostatku svijeta. Sport je generalno i na globalnom nivou pretrpio velike, ako ne i najveće štete, jer je sportska aktivnost određeni period bila u potpunosti obustavljena. Sponzori su otkazivali ugovore, zbog čega su sportske organizacije zavisile od budžetskih sredstava različitih nivoa vlasti. Međutim, u drugoj polovini 2021. godine sportska aktivnost se postepeno vraćala u funkciju, te su se uspjele održati i Olimpijske i Paraolimpijske igre, koje predstavljaju najveću svjetsku sportsku smotru. I pored otežanih uslova, **na području Tuzlanskog kantona se u 2021. godini uspjela organizovati sportska aktivnost, a sportisti iz Tuzlanskog Kantona su i u ovoj godini učestvovali i ostvarivali značajne rezultate** na takmičenjima organizovanim od nivoa lokalnih zajednica, kantona, entiteta, državnih liga i prvenstava, do međunarodnih takmičenja koja su se održala.

Zahvaljujući sistemskom pristupu rješavanja problema u oblasti sporta u 2021. godini napravljen je dodatni iskorak kako u koordinaciji sa ostalim nivoima vlasti i nadležnim institucijama za oblast sporta, tako i u finansiranju i uređenju sistema finansiranja u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona, što su najviše osjetili krajnji korisnici sredstava. U skladu sa tim može se reći da se Ministarstvo u 2021. godini intenzivno bavilo rješavanjem brojnih pitanja koja su ranijih godina u određenoj mjeri zanemarena, a posebno se to odnosi na pitanja nadležnosti sportskih organizacija, uspostavljanja sistema koordinacije sa višim nivoima vlasti, rješavanja spornih pitanja oko dodjeljivanja nagrada, prikazivanja rezultata koji se ne nalaze u kalendarima krovnih organizacija ili nadležnih krovnih organizacija i slično. Pored navedenog, Ministarstvo je davalo mišljenja na razne inicijative i prednacrte i nacrte zakona koji su predlagani na višim nivima vlasti a koji se odnose na oblast sporta.

Kada je u pitanju rad sportskih saveza na nivou Tuzlanskog kantona u skladu sa zakonskim odredbama uspostavljeni su Sportski savez Tuzlanskog kantona, Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona, granski sportski savezi na nivou Tuzlanskog kantona, kao i gradski/općinski sportski savezi. Sportski savez TK i Sportski savez osoba sa invaliditetom TK prema Zakonu o sportu sufinansiraju se iz budžeta Tuzlanskog kantona. Pored ovih sportskih saveza uspostavljeni su i granski sportski savezi koji sredstva za rad pored ostalih izvora finansiranja obezbjeđuju putem apliciranja na javne pozive.

Kada je u pitanju ukupna podrška razvoju oblasti tjelesne kulture i sporta ona se vrši iz budžeta različitih nivoa vlasti. Međutim, jedan od najvećih problema u oblasti sporta je upravo neusklađenost finansiranja sporta sa svih razina vlasti. U 2021. godini državni nivo zbog neusvajanja budžeta nije izdvajao sredstva za sport, a najveću štetu zbog takvih političkih odluka trpi vrhunski sport i razvojni pristup sportu, jer zbog nefinansiranja sporta sa državnog nivoa sportski savezi organizovani na državnom nivou i olimpijski komitet u čijoj nadležnosti se nalaze reprezentativne selekcije i predstavljanje i zastupanje na međunarodnoj sportskoj sceni ostaju uskraćeni za realizaciju planiranih priprema i takmičenja.

Iz Budžeta Federacije BiH u 2021. godini izdvojeno je 1.828.500,00 KM, od čega 1.420.000,00 KM putem javog poziva, a 408.500,00 KM iz rezerve Vlade FBiH za ostvarene sportske rezultate. Od ovih sredstava u okviru Javnog poziva za odabir programa i projekata koji su se sufinansirali iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini putem Transfera za sport od značaja za Federaciju, Federalnog ministarstva kulture i sporta ukupno je dodijeljeno 1.012.500,00 KM za 218 korisnika, od čega za 28 korisnika sa područja Tuzlanskog kantona (što čini 14,2% od ukupnog broja odabranih korisnika) odobreno je 112.000,00 KM što čini 11,1% od ukupnog iznosa dodijeljenih sredstava. Dodatno, Federalno ministarstvo kulture i sporta je za nagrade za ostvarene rezultate dodijelilo 20.000,00 KM sportistima i 12.000,00 KM sportskim organizacijama sa područja kantona iz drugih sredstava, što ukupno iznosi 144.000,00 KM za oblasti sporta sa područja Tuzlanskog kantona.

Većina lokalnih zajednica na području Tuzlanskog kantona je nakon pandemije shvatila značaj bavljenja tjelesnom kulturom i sportom te su uglavnom povećana sredstva za ovu oblast, ali kao i godinama unazad lokalna zajednica koja najviše izdvaja za sport je Grad Tuzla sa 3,05 miliona KM izdvojenih za sport u 2021. godini.

U sklopu svog Programa rada za 2021. godinu, Ministarstvo je za razliku od proteklih godina značajno povećalo budžet za oblast tjelesne kulture i sporta, a sredstva koja su planirana rebalansom budžeta u 2021. godini iznosila su 1.555.000,00 KM. U okviru programa „**Finansiranje i podrška razvoju sporta**,“ Ministarstvo je u 2021. godini realizovalo tri javna poziva namijenjena razvoju sporta kao djelatnosti od javnog interesa na području Kantona i to:

1. Javni poziv za sufinansiranje programa/projekata sportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta za 2021. godinu, pri čemu je podržano 112 programa i projekta usmjerenih na oblast vrhunskog sporta, kvalitetnog sporta, sporta lica sa invaliditetom, sport za sve (sportska rekreacija, sportski odgoj i obrazovanje i zdravstvena zaštita sportista), sportske manifestacije i pružanje usluga korištenja sportskog objekta na ime trenjačnog procesa u oblasti sporta u ukupnom iznosu od 493.680,00 KM, te putem pojedinačnih odluka 44 sportske organizacije u ukupnom iznosu od 134.970,00 KM.
2. Javni poziv za dodjelu sportskih stipendija za 2021. godinu. ukupno je dodijeljena 51 stipendija vrijednosti 25.000,00 KM, od čega za sportiste 12 stipendija a za sportiste – učenike koji su osvojili prva mjesta na Malim olimpijskim igrama TK dodijeljeno je 39 stipendija.
3. Javni poziv za sufinansiranje projekata rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata za 2021. godinu ukupno je podržano 8 korisnika ukupne vrijednosti 655.000,00 KM. Ovaj Javni poziv se po prvi puta realizovao, a za cilj ima ostvarivanje javnog interesa u sportu kroz podsticanje i obezbjeđenje uslova za obavljanje i razvoj sportskih djelatnosti.

Ministarstvo je u 2021. godini nastavilo sa sufinansiranjem stručnih poslova Sportskog saveza Tuzlanskog kantona i Sportskog saveza osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona, što je definisano odredbama Zakona o sportu – prečišćeni tekst („Službene novine TK br: 11/21). U skladu sa kriterijima za dodjelu sportskih nagrada i stipendija posebnim odlukama dodijeljene su dvije nagrade ukupne vrijednosti 18.000,00 KM za osvajače medalja sa područja Kantona na Paraolimpijskim igrama održanim u Tokiju. Tako je i u ovom segmentu nastavljen trend, koji, kroz već pomenuti sistem sufinansiranja, podrazumjeva podršku razvoju sportskih organizacija sa područja Tuzlanskog kantona. U 2021. godini podržani su projekti koji doprinose omasovljenju bavljenja tjelesnom aktivnošću djece, a to su Male olimpijske igre koje predstavljaju zvanično sportsko školsko takmičenje i Sportske igre mladih koje pružaju djeci i mladima mogućnost da potpuno besplatno učestvuju u profesionalno organizovanim takmičenjima, a da pri tome ne moraju biti aktivni sportisti.

Ministarstvo je u 2021. godini izvršilo evaluaciju dodijeljenih sredstava sa budžetske pozicije Tjelesna kultura i sport za 2020.godinu i analizirani su izvještaji korisnika sredstava i kontrola namjenskog utroška sredstava. Na osnovu ove programske aktivnosti Ministarstvo je uočilo neophodnost kontinuiranih promjena u propisima i načinu dodjele sredstava, a na osnovu takvog postupanja dolazi do evidentnog poboljšanja stanja u oblasti sporta. U okviru ove programske aktivnosti uočene su velike manjkavosti u radu sportskih organizacija, te će u narednom periodu biti veliki izazov uspostaviti adekvatan nivo poslovanja i obavljanja sportske djelatnosti u sportskim klubovima na nivou kakav imaju zemlje regije koje su kvalitetnim razvojem programskim aktivnostima postigli zavidne sportske rezultate.

Ministarstvo je u decembru 2021. godine donijelo Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra pravnih osoba u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona i Pravilnik o sadržaju

i načinu vođenja registra fizičkih osoba u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona. Pravna i fizička lica u oblasti sporta imaju obavezu da do 25.08.2022. godine dostave podatke koji su propisani ovim pravilnicima kako bi Ministarstvo uspostavilo registre. Uspostavljenim registrima izvršit će se popis svih pravnih i fizičkih lica u oblasti sporta čime će se na organizovan i sistematski način pratiti rad klubova. Navedenim registrima će se brže i efikasnije prikupljati informacije u cilju izrade statističkih i drugih podataka u oblasti sporta koje će poslužiti kao osnova za dalji razvoj sporta. Navedeni registri obuhvatit će i popis svih sportskih terena koje koriste nosioci sportskih aktivnosti, stručni kadar kao i broj članova svih sportskih pravnih lica. Tuzlanski kanton na ovaj način po prvi put dobiva bazu podataka koja će sadržavati detaljne informacije o sportistima i sportskim organizacijama.

Ministarstvo je u potpunosti realizovalo programske aktivnosti u oblasti sporta za 2021. godinu ali i dodatne aktivnosti koje nisu bile planirane Programom rada Ministarstva za 2021. godinu, a koje se odnose na Javni poziv za sufinansiranje projekata rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata za 2021. godinu. Takođe, u dijelu neplaniranih aktivnosti Ministarstvo je uzelo učešće na svim radnim sastancima koji su organizovani u cilju pokretanja izgradnje sportske infrastrukture, uključujući i izgradnju olimpijskog bazena na Kampusu Univerziteta u Tuzli, te su doneseni određeni zaključci u vezi projekta izgradnje olimpijskog bazena, a za realizaciju projekta će trebati određeno vrijeme kao i značajna finansijska sredstva. Kroz projekte razvoja Kampausa koji je ujedno i strateški projekat Tuzlanskog kantona Ministarstvo je objedinilo realizaciju više aktivnosti unutar Ministarstva i proširilo postojeće aktivnosti, te se i kroz Festival mladih dodatno radilo na promociji Kampausa a ujedno podizanju svijesti kod građanstva za bavljenje sportom i podršci omladinskom aktivizmu. Upravo projekat Festival mladih treba da bude prekretnica u privlačenju sredstava iz EU fondova kroz kandidaturu Tuzlanskog kantona za Evropsku prijestolnicu mladih. Ovaj projekat razvija omladinski aktivizam kroz različite oblasti, a najviše kroz obrazovanje, sport i kulturu, te je projekat razvoja Kampausa Univerziteta u Tuzli u fokusu ovog projekta, a bazen kao i drugi sadržaji u okviru Kampausa se mogu izgraditi kroz realizaciju ovog projekta.

Ministarstvo je u 2021. godini okončalo projekat promocije bavljenja sportom a to su TV emisija „Timski za sport“ i informativni časopis o sportu „Sportski glasnik TK“ koji je izašao treću godinu zaredom. Na ovaj način nastavljena je praksa koja za cilj ima promociju profesionalnog, amaterskog i školskog sporta, sa posebnim osvrtom na zapažene rezultate sportista, sportskih klubova, društava i asocijacija koji egzistiraju na području Tuzlanskog kantona, čiji rezultati često u javnosti opterećenoj dnevno političkim dešavanjima ostaju nezapaženi. Takođe, kroz ova dva projekta izvršena je medijska promocija uspješnih sportskih organizacija, sportista i sportskih radnika sa područja svih gradova i opština Tuzlanskog kantona, kako bi se prvenstveno mlađoj populaciji približila važnost bavljenja sportom, ali i afirmacija aktivnosti masovno-rekreacijskog karaktera i sportskih aktivnosti, kako bi stimulisali povećanje broja sportski aktivnih građana, zbog važnosti bavljenja sportom za zdravlje. Ovakav vid promocije pokazao se izuzetno interesantnim mlađoj populaciji, što je imalo pozitivan učinak na interes za tjelesnom aktivnošću i povećanje broja sportskih organizacija na području Tuzlanskog kantona.

Ministarstvo od 2020. godine ima uspostavljen Savjet za sport kao savjetodavno tijelo ministarstva koje se brine o razvoju i kvalitetu sporta na nivou kantona. Međutim, u 2021. godini došlo je do niza problema u radu ovog savjetodavnog tijela, a Savjet je održao samo 5 sjednica u 2021. godini.

Smjernice za aktivnosti koje je potrebno realizirati u 2022. godini kako bi se doprinijelo unapređenju stanja sporta na području Tuzlanskog kantona povezane su sa trogodišnjim i

godišnjim programom rada Ministarstva i detaljno su obrazložene u posljednjem poglavlju ove Informacije.

1 UVOD

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini izrađena je kao dio realizacije Programa rada Vlade i Programa rada Skupštine Tuzlanskog kantona za 2022. godinu, za čiju izradu je zaduženo Ministarstvo. Informacija pruža i osnov za definisanje programa i aktivnosti koji će doprinijeti razvoju sporta na području Kantona.

Nakon uvodnog dijela Informacije, dat je pregled stanja sporta na području Tuzlanskog kantona sa ključnim informacijama koje karakterišu stanje sporta na području Kantona.

Treći dio Informacije posvećen je aktivnostima sportskih saveza koji djeluju na području Tuzlanskog kantona, dok je u četvrtom dijelu informacije dat pregled dodijeljenih bespovratnih sredstava za podršku razvoju sporta u 2021. godini od strane ostalih nivoa vlasti, kao i pregled izdvajanja sredstava u okviru Javnog poziva za sufinansiranje programa/projekata sportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta na području Tuzlanskog kantona za 2021. godinu, kao i ostale aktivnosti Ministarstva vezane za institucionalnu i finansijsku podršku razvoju sporta koje su provedene u 2021. godini. Dio 4 Informacije sadrži i pregled izdvajanja sredstava za sport iz budžeta lokalnih zajednica na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini.

U dijelu 5 dat je osvrt na institucionalni i regulatorni okvir za sport na području Tuzlanskog kantona.

U posljednjem dijelu Informacije dat je prijedlog smjernica za razvoj sporta na području Tuzlanskog kantona u 2022. godini.

Posebnu zahvalnost u izradi Informacije o stanju sporta na području Tuzlanskog kantona za 2021. godinu Ministarstvo iskazuje Poreznoj upravi Federacije BiH Kantonalnom poreznom uredu Tuzla, Ministarstvu pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, lokalnim zajednicama sa područja Tuzlanskog kantona, Sportskom savezu Tuzlanskog kantona, Sportskom savezu osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona, granskim sportskim savezima Tuzlanskog kantona, te gradskim/općinskim sportskim savezima za dostavljene podatke koji su korišteni pri izradi Informacije.

2 STANJE U OBLASTI SPORTA

2.1 Subjekti u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona

U skladu sa odredbama Zakona o sportu nosioci sportske aktivnosti u Kantonu su pravne i fizičke osobe registrovane za obavljanje sportskih djelatnosti u skladu sa zakonom. Pravne osobe koje se bave sportskom djelatnošću (sportske organizacije) u smislu navedenog zakona su: sportski klub (amaterski i profesionalni), sportsko društvo, sportski savez, sportski savez u određenom sportu (granski), sportski klub osoba sa invaliditetom (amaterski i profesionalni), sportsko društvo osoba sa invaliditetom, sportski savez osoba sa invaliditetom, sportski savez osoba sa invaliditetom u određenom sportu (granski), udruženje sportske rekreacije, javna ustanova u oblasti sporta, privredno društvo i javno preduzeće u oblasti sporta, školsko sportsko društvo grada/općine, školski sportski savez Kantona, udruženje stručnih osoba ospozobljenih za rad u sportu i druga udruženja koja se prema svojim registrovanim djelatnostima bave sportom.

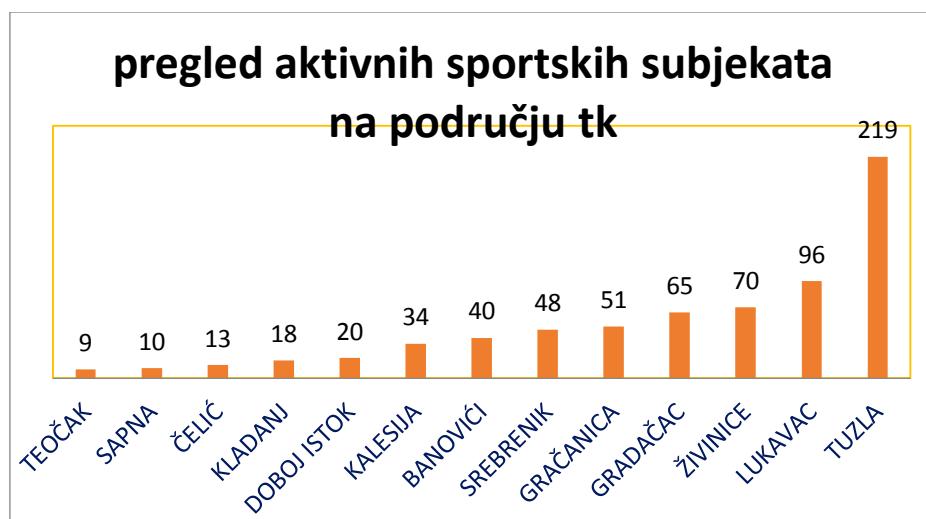
Osnovni oblik organizovanja u sportu je sportski klub koji može obavljati sportsku djelatnost amaterski i profesionalno. Amaterski sportski klub se osniva i registruje kao udruženje za obavljanje sportske djelatnosti, dok se profesionalni sportski klub osniva kao privredno društvo s ciljem obavljanja sportske djelatnosti. Sportske organizacije mogu zasnovati radni

odnos sa sportistima, stručnim radnicima, stručnim i administrativnim osobljem. Radni odnos se zasniva u skladu sa Zakonom o radu, a zaposleni imaju sva prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa utvrđene zakonom, kolektivnom ugovoru, općim aktima sportske organizacije i ugovoru o radu. Najveći broj sportskih organizacija je registrovan kao udruženje, upravo iz razloga specifičnosti organizacije i djelovanja sportskih kolektiva koja se u skladu sa odredbama Zakona o sportu osnivaju kao udruženja.

Kao i u mnogim oblastima u Bosni i Hercegovini, i u oblasti sporta ne postoji jedinstven registar svih aktivnih institucija i subjekata u oblasti sporta. Prema evidencijama Sportskog saveza Tuzlanskog kantona na području Tuzlanskog kantona ima oko 400 registrovanih sportskih organizacija sa oko 25.000 uključenih sportista u raznim granama sportova, od atletike i plivanja kao baznih grana sporta, preko kolektivnih igara košarke, odbojke, rukometa, nogometa kao i velikog broja uključenih u borilačke sportove (karate, boks, kik boks i dr.).

Uvažavajući činjenicu da ne postoji adekvatan registar odnosno baza sa relevantnim podacima o aktivnim subjektima u oblasti sporta, u svrhu što kvalitetnijeg uvida, Ministarstvo se obratilo Poreskoj upravi Federacije BiH Kantonalnom poreznom uredu Tuzla za dostavu informacija o subjektima iz oblasti sporta iz evidencije ove institucije. Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH Kantonalnog poreznog ureda Tuzla na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini djelovao je 693 subjekt u oblasti sporta. Pregled broja subjekata u oblasti sporta u gradovima i općinama Tuzlanskog kantona u 2021. godini prezentiran je na Slici 1.

Slika 1. Pregled subjekata u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini po lokalnim zajednicama¹

Kao što se može vidjeti sa Slici 1., najveći broj subjekata u oblasti sporta djeluje na području Grada Tuzla (219), nakon čega slijede Lukavac (96) i Živinice (70).

Od 693 subjekta prema obliku organizovanja isti su podijeljeni kako slijedi:

- 370 subjekata je registrovano kao udruženje od kojih najveći broj obavlja djelatnost sportskih klubova,
- 303 subjekta je registrovano kao savez udruženja ili fondacija, od kojih najveći broj obavlja djelatnost sportskih klubova,
- 10 je registrovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću a tu spadaju djelatnosti sportskih objekata i fitnes centri,

¹ Izvor: Porezna uprava Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Tuzla. Podaci obuhvataju subjekte u statusu „aktivan“ zaključno sa 31.12.2021. godine.

- 3 subjekta su registrovana kao javne ustanove koje obavljaju djelatnost sportskih objekata,
- 7 subjekata je registrovano kao samostalni preduzetnik i svi su fitnes centri,

Najveći broj navedenih subjekata posluje u djelatnosti sportskih klubova njih 595 što procentualno iznosi 86,00 %, djelatnosti fitnes centara obavlja 4,50% subjekata, 1,90 % u djelatnosti rada sportskih objekata dok njih 7,6% posluje u ostalim sportskim djelatnostima.

Prema ovoj analizi, odnosno podacima poreske uprave, oko 500 aktivnih subjekata spada u sportske organizacije koje se u smislu Zakona o sportu tretiraju kao takve. Međutim, registar pravnih lica u oblasti sporta će dati tačne podatke o sportskim organizacijama koje se tretiraju kao pravne osobe koje se bave sportskom djelatnošću, a to su:

- a) sportski klubovi (amaterski i profesionalni)
- b) sportska društva,
- c) školska sportska društva grada/općine i kantona,
- d) kantonalni i gradski/općinski sportski/granski savezi,
- e) udruženja stručnih osoba sposobljenih za rad u sportu,
- f) udruženja sportske rekreacije,
- g) javne ustanove u oblasti sporta,
- h) privredna društva i javna preduzeća u oblasti sporta,
- i) sportski klubovi lica sa invaliditetom (amaterski i profesionalni),
- j) sportska društva lica sa invaliditetom,
- k) kantonalni i gradski/općinski sportski/granski savezi lica sa invaliditetom,
- l) i druga udruženja koja se prema svojim registrovanim djelatnostima bave sportom.

Ukoliko se posmatra dužina poslovanja odnosno datum registracije subjekata u oblasti sporta uočava se da i ovi podaci ukazuju na dugu tradiciju sporta na području Tuzlanskog kantona. Naime, na području Tuzlanskog kantona pojedini subjekti u oblasti sporta su osnovani još davne 1964. godine i još uvijek su aktivni.

Od ukupnog broja aktivnih sportskih organizacija (693) samo njih 59 ima evidentirane zaposlene. Ukupan broj zaposlenih prema podacima Poreske uprave iznosi 236. Najveći broj subjekata je registrovan kao udruženje, upravo iz razloga specifičnosti organizacije i djelovanja sportskih kolektiva koja se u skladu sa odredbama Zakona o sportu osnivaju kao udruženja, ali u ukupnom broju registrovanih udruženja koja se bave sportskom djelatnošću mali broj je onih koji imaju zaposlene. Prema urađenoj analizi dostavljenih podataka ukupan broj aktivnih sportskih organizacija registrovanih kao udruženja koji imaju prijavljene radnike a koji se bave djelatnošću sportskih klubova iznosi 19. U ovom broju udruženja ukupno je 111 zaposlenih. Udruženja koja imaju najveći broj zaposlenih su Fudbalski klub Tuzla City (40) i Fudbalski klub Sloboda (36).

Prema podacima iz registra Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, registrovano je ukupno 30 novih subjekata – sportskih klubova i udruženja u oblasti sporta u 2021. godini. Kako se sportske organizacije registriraju najvećim dijelom kao udruženja za koje registar vodi upravo Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona prilikom prikupljanja podataka u svrhu sagledavanja stanja u oblasti sporta utvrđeno je da podaci koji se dostavljaju iz registra udruženja imaju određenih manjkavosti, zbog čega često nije moguće uraditi kvalitetnu analizu tako dostavljenih podataka. Ministarstvo za kulturu, sport i mlade i Ministarstvo pravosuđa i uprave u 2021. godini dogovorili su koordiniran pristup u rješavanju ovog pitanja, te je neophodno pristupiti detaljnoj analizi ovog registra u smislu ažuriranja podataka.

2.2 Stanje sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Na stanje sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini, kao i u 2020. godini uticala je pojava COVID 19, koja je ujedno uticala i na druge oblasti društvenog života u državi ali i

ostatku svijeta, ali i stanje sporta na državnom nivou. Sport je generalno i na globalnom nivou pretrpio velike, ako ne i najveće štete, jer je sportska aktivnost određeni period bila u potpunosti obustavljena. Sponzori su otkazivali ugovore, zbog čega su sportske organizacije zavisile od budžetskih sredstava različitih nivoa vlasti. Međutim, u drugoj polovini 2021. godine sportska aktivnost se postepeno vraćala u funkciju, te su se uspjele održati i Olimpijske i Paraolimpijske igre, koje predstavljaju najveću svjetsku sportsku smotru. Bosanskohercegovački olimpijski tim i u tom dijelu nailazi na probleme zbog političkih previranja na državnom nivou i neusvajanja budžeta ali i neadekvatnog finansiranja sporta sa državnog nivoa, te se u cilju prevazilaženja problema finansiranja jednim dijelom iz Budžeta FBiH izdvajaju sredstva i za državne sportske saveze i za Olimpijski/Paraolimpijski komitet. Međutim, podržavanje ovakvog načina funkcionisanja može se smatrati jednim od razloga koji je doveo do urušavanja sistema sporta, a što se odrazilo i na Tuzlanski kanton u kojem su godinama unazad sportski klubovi, posebno iz grupe pojedinačnih sportova, velikim dijelom preuzeeli nadležnost državnih saveza. **Ovakva neusklađenost i izlaženje iz okvira nadležnosti sportskih klubova se može smatrati velikim razlogom izostanka dobrih sportskih rezultata, jer je nedostajalo razvijanje klupske kapaciteta što direktno utiče na kvalitet sportskih takmičenja i broj takmičara, a samim time i na sistemsko stvaranje sportista koji imaju potencijal za vrhunske sportske rezultate.**

I pored otežanih uslova, na području Tuzlanskog kantona se u 2021. godini uspjela organizovati sportska aktivnost, a sportisti iz Tuzlanskog Kantona su i u ovoj godini učestvovali i ostvarivali rezultate na takmičenjima organizovanim od nivoa lokalnih zajednica, kantona, entiteta, državnih liga i prvenstava, do međunarodnih takmičenja koja su se održala.

Pohvalno je da je zahvaljujući sistemskom pristupu rješavanja problema u oblasti sporta u 2021. godini napravljen iskorak kako u koordinaciji sa ostalim nivoima vlasti i nadležnim institucijama za oblast sporta, tako i u finansiranju i uređenju sistema finansiranja u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona, što su najviše osjetili krajnji korisnici sredstava, ali se i ovaj vid podrške daljem razvoju sporta mora kontinuirano sprovoditi. U skladu sa tim može se reći da se Ministarstvo u 2021. godini intenzivno bavilo rješavanjem brojnih pitanja koja su ranijih godina u određenoj mjeri zanemarena, a posebno se to odnosi na pitanja nadležnosti sportskih organizacija, uspostavljanja sistema koordinacije sa višim nivoima vlasti, rješavanja spornih pitanja oko dodjeljivanja nagrada, prikazivanja rezultata koji se ne nalaze u kalendарima krovnih organizacija ili nadležnih krovnih organizacija i slično, a što je obrazloženo korz ovu Informaciju u različitim poglavljima. Pored navedenog, Ministarstvo je davalо mišljenja na razne inicijative i prednacrte i nacrte zakona koji su predlagani na višim nivima vlasti a koji se odnose na oblast sporta.

Na nivou Tuzlanskog kantona u skladu sa zakonskim odredbama uspostavljeni su Sportski savez Tuzlanskog kantona, Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona, granski sportski savezi na nivou Tuzlanskog kantona, kao i gradski/općinski sportski savezi. Sportski savez TK i Sportski savez osoba sa invaliditetom TK prema Zakonu o sportu sufinansiraju se iz budžeta Tuzlanskog kantona. Pored ovih sportskih saveza uspostavljeni su i granski sportski savezi koji sredstva za rad pored ostalih izvora finansiranja obezbjeđuju putem apliciranja na javne pozive. U 2021. godini Ministarstvo je kroz programski dio rada predvidjelo intenzivnije aktivnosti na polju jačanja kapaciteta sportskih organizacija. Naime, prilikom pregledanja Izvještaja o utrošku dodijeljenih sredstava koje dostavljaju sportske organizacije Ministarstvo je uočilo da veliki broj sportskih organizacija nije udružen na način kako je to propisano odredbama Zakona o sportu ili da ne obavljaju aktivnosti za koje su nadležne. Iz tog razloga Ministarstvo je radilo na uspostavljanju sistema obavljanja sportskih aktivnosti na način da se sportske organizacije bave isključivo aktivnostima za koje su nadležne odnosno za koje su osnovane. Ministarstvo je u tom smislu dana 05.11.2021. godinie uputilo akt broj 11/1-36-25955/21 Sportskom savezu, Sportskom savezu lica sa

invaliditetom i granskim sportskim savezima uspostavljenim na nivou kantona u cilju funkcionisanja sportskih saveza na način propisan Zakonom o sportu. U saradnji sa Sportskim savezom i Sportskim savezom lica sa invaliditetom postignuti su određeni pomaci, te su predstavnici ova dva saveza uspostavili korodinaciju sa drugim sportskim organizacijama koje su u njihovoj nadležnosti.

Uspostavljanjem ovakvog sistema funkcionisanja nadležni sportski savezi dobivaju ulogu koja im po zakonu pripada, ali ujedno i odgovornost za djelatnost za koju su osnovani. Kako je prethodno rečeno, dugi niz godina nije bio uspostavljen ovakav sistem funkcionisanja, jer su udruženja koja se bave djelatnošću sportskih klubova u velikom dijelu preuzeila nadležnosti granskih sportskih saveza, procjene su da će trebati najmanje dvije do tri godine kako bi ovakav način funkcionisanja zaživio u praksi.

Ministarstvo je u 2021. godini imalo zadovoljavajuću komunikaciju sa sportskim organizacijama u cilju sagledavanja problema sa kojima se iste susreću u svakodnevnom funkcionisanju i iznalaženju rješenja za iste. Na taj način nastavljen je kontinuitet poboljšanja saradnje sa sportskim organizacijama, jer je upravo takav princip rada omogućio da se realno sagleda stanje u oblasti sporta što je dobar input za kreiranje i unapređenje postojećih politika u ovoj oblasti u narednom srednjoročnom i dugoročnom periodu.

Pored otežanog obavljanja sportske aktivnosti zbog COVID 19, kao i ranijih godina evidentan je nedostatak razumijevanja i nedovoljno razvijena svijest svih relevantnih aktera o značaju uloge tjelesne kulture i sporta na razvoj djece, omladine i cjelokupnog društva i zajednice. Fizička neaktivnost djece, a pogotovo adolescenata, negativno utječe na njihov pravilan fizički i duhovni razvoj što dugoročno može ugroziti zdravlje građana, dok istovremeno umanjuje regrutnu bazu za vrhunski sport. U cilju sprečavanja ovakve pojave u društvu, kao i u cilju promocije zdravog načina života i značaj bavljenjem tjelesnim aktivnostima za ispravan rast i razvoj djeteta u 2021. godini, nakon godinu dana pauze zbog pandemije, zahvaljujući saradnji sa Sportskim savezom TK, Ministarstvom zdravstva TK, Ministarstvom obrazovanja i nauke TK, Pedagoškim zavodom TK, Društвom pedagoga tjelesnog i zdravstvenog odgoja održane su „Male olimpijske igre“ i to za dvije sportske discipline: atletiku i odbojku. Male olimpijske igre su zvanično školsko sportsko takmičenje koje je se pored pandemije uspjelo održati a program se uz podršku nabrojanih institucija uspio proširiti i na niže razrede te su kroz ovo takmičenje pored devetih razreda obuhvaćena i djeca od 5. do 8. razreda. Benefiti koji proizilaze iz ovog projekta treba da budu daleko veći, ali je prije svega neophodna kontinuirana saradnja i osvještenost prije svega nastavnog osoblja i svih drugih aktera u realizaciji ovog projekta.

Za razliku od proteklog desetljeća kada su sredstva za sport bila na izuzetno niskom nivou, u 2021. godini došlo je do velikog rasta istih, ali i proširenja programa namijenjenih za oblast sporta iz Budžeta Tuzlanskog kantona što je detaljno pojašnjeno u daljem tekstu ove Informacije. Valjanim usmjeravanjem sredstava i kontinuiranim rastom istih moguće je očekivati promjene u sportskim rezultatima, ali i povećanju broja djece uključenih u tjelesne aktivnosti. Takođe, neophodno je promijeniti percepciju prema sportu, jer kroz ovu granu privrede veliki broj razvijenih zemalja je razvio studijske programe na svojim univerzitetima, privukao strane državljane, kroz sportski turizam razvijene su mnoge druge srodne grane, ali prije svega neophodno je osvijestiti se po pitanju potencijala koji sport kao privredna grana ima i poznavati da je sport u samom vrhu svjetskih industrija, odmah iza autoindustrije i farmacije.

2.2.1 Najvažniji rezultati u 2021 godini²

Sportski klubovi sa područja Tuzlanskog kantona u 2021. godini su ostvarili solidne rezultate, a samo je jedna titula došla u Tuzlanski kanton u kolektivnim sportovima, a u 2021. godini izostali su i rezultati u pojedinačnim sportovima. Najvažniji rezultati u kolektivim sportovima u 2021. godini:

- Rukometni klub „Sloboda“ Tuzla pobjednik Kupa BiH i 4. mjesto u Premijer ligi BiH
- Ženski košarkaški klub „RMU Banovići“ 2. mjesto u KUP-u BIH,
- Futsal klub „Salines Tuzla City“ 2. mjesto u Premijer futsal ligi BIH,
- Rukometni klub Gračanica 6. mjesto u Premijer ligi BiH,
- Rukometni klub „Konjuh“ Živinice, 7. mjesto u Premijer ligi BiH
- Ženski odbojkaški klub „Sloboda“ prvo mjesto u KUP-u Federacije BiH

Slika 2. Rukometni klub Sloboda

Značajan broj klubova sa područja Tuzlanskog kantona takmiči se u prva dva sistema takmičenja u BiH kako slijedi:³

ATLETIKA

1. AK „Sloboda Tehnograd“ Tuzla – Prvenstvo BiH
2. AK Dobojski Istok – Prvenstvo BiH

PLIVANJE

1. PK „Sloboda“ Tuzla – Prvenstvo BiH
2. PK „Zmaj ALPAM“ Tuzla – Prvenstvo BiH

BICIKLIZAM

1. BK „Zmaj od Bosne“ Tuzla – Prvenstvo BiH
2. BK „Jedinstvo“ Tuzla – Prvenstvo BiH
3. BBK „Extreme“ Tuzla – Prvenstvo BiH

KUGLANJE

1. KK „Sloboda“ Tuzla – Premijer Liga BiH
2. KK „Zrinski“ Ljubače- Bistarac - Premijer Liga BiH

² Izvor podataka za najvažnije rezultate u 2021. godini: Sportski savez Tuzlanskog kantona

³ Izvor: Sportski savez Tuzlanskog kantona

3. ŽKK „Rad“ Lukavac – Premijer Liga BiH

HRVANJE

1. HK „Sloboda“ Tuzla – Prvenstvo BiH

ODBOJKA

Ženski klubovi:

1. ŽOK „Sloboda“ Tuzla – Premijer Liga BiH
2. OK „Kula“ Gradačac – Prva federalna Super liga BiH
3. OK „Smeć“ Lukavac – Prva federalna Super liga BiH
4. ŽOK „Bosna“ Kalesija – Prva Federalna Super Liga
5. ŽOK „Mikasa“ Tuzla – Prva Federalna Super liga

Muški klubovi:

1. OK „Bosna“ Kalesija - Premijer Liga BiH
2. OK „Gradina -Herceg“ Srebrenik - Premijer Liga BiH
3. OK „7“ Lukavac – Federalna Super Liga

BOKS

1. KBS „Banovići“ Banovići – Prvenstvo BiH
2. BK „Sloboda“ Tuzla – Prvenstvo BiH

KIK BOKS

1. KIK „Flec Tom“ Tuzla – Prvenstvo BiH
2. KBV „Sloga“ Tojići – Prvenstvo BiH

NOGOMET

Muški klubovi:

1. FK Sloboda Tuzla – Premijer liga BiH
2. FK „Tuzla Sity“ Tuzla – Premijer liga BiH
3. NK „Bratstvo“ Gračanica – Prva Federalna liga
4. NK „Zvijezda“ Gradačac – Prva Federalna liga
5. FK „Budućnost“ Banovići - Prva Federalna liga
6. OFK „Gradina“ Strebrenik – Prva federalna liga

Futsal:

1. MNK „Salines“ Tuzla – Premijer liga BiH
2. MNK „Bosna Kompred“ Tuzla – Premijer liga BiH
3. MNK „Kaskada Gračanica – Premijer liga BiH
4. MNK „Banovići“ Banovići – Prva Federalna liga
5. MNK „Lukavac“ Lukavac – Prva Federalna liga
6. FC „Lilium“ Doboj Istok – Prva Federalna liga

Ženski klubovi:

1. ŽFK „Fortuna“ Živinice – Premijer liga BiH
2. ŽNK „Sloboda“ Tuzla – Prva federalna liga
3. FK „Sloboda“ Tuzla – Prva federalna liga

RUKOMET

Muški klubovi

1. RK „Konjuh“ Živinice – Premijer Liga BiH

2. RK „Gračanica“ - Premijer Liga BiH
3. RK „Sloboda Solana“ Tuzla - Premijer Liga BiH
4. RK „Gradačac“ - Premijer Liga BiH
5. RK „Rudar“ Banovići - Prva federalna liga

Ženski klubovi

1. OŽRK „Jedinstvo“ Tuzla – Prva federalna liga
2. ŽRK „Živinice“ – Prva federalna liga

KOŠARKA

Muški klubovi

1. OKK „Sloboda“ Tuzla – Prva liga BiH
2. UKK „Student“ Tuzla – A-1 liga BiH (drugi stepen takmičenja u BiH)
3. KK Gračanica – A-1 liga BiH (drugi stepen takmičenja u BiH)
4. KK Živinice – A-1 liga BiH (drugi stepen takmičenja u BiH)
5. OKK „Gradina YAVUZ“ Srebrenik – A-1 liga BiH (drugi stepen takmičenja u BiH)

Ženski klubovi

1. KK „Jedinstvo“ Tuzla - Prva liga BiH
2. ŽKK „RMU Banovići“ - Prva liga BiH
3. ŽKK „Startz“ Tuzla - A-1 liga BiH (drugi stepen takmičenja u BiH)
4. ŽKK „Gstar“ Gračanica - A-1 liga BiH (drugi stepen takmičenja u BiH)

STONI TENIS

1. STK „Kreka Edelex“ – Tuzla Premijer liga BiH
2. STK „Spin“ - Doboј Istok - Prva liga (drugi stepen takmičenja u BiH)

STRELJAŠTVO

1. SK „Strijelac“ – Tuzla - Prvenstvo BiH
2. SK „Strijelac“ – Devetak - Prvenstvo BiH

DŽUDO

1. Džudo klub „Lukavac“ - Prvenstvo BiH

DIZANJE TEGOVA

1. Klub dizača tegova Tuzla - Prvenstvo BiH

Od rezultata u pojedinačnim sportovima vidljivo je da na području Tuzlanskog kantona iz porodice olimpijskih sportova nema niti jednog rezultata koji se ističe, a od ostalih sportova koji pripadaju sportovima čije krovne sportske organizacije se nalaze u GAISF-u **ali ne pripadaju porodici olimpijskih sportova ističu se:** Nikola Drobnjak u seniorskoj kategoriji- KBV “Flek Tom Cat” Tuzla za osvojenu medalju na Svjetskom prvenstvu i Faruk Umihanić u juniorskoj kategoriji- KBV “Flek Tom Cat” Tuzla za osvojenu medalju na Evropskom prvenstvu.

Od rezultata **lica sa invaliditetom** sa zvaničnih takmičenja u organizaciji nadležnih međunarodnih organizacija za sport lica sa invaliditetom ističu se rezultati sjedeće odbojke i to osvojena bronzana medalja Tokio-Japan, tri učesnika sa područja kantona (Mehmedović Ejub-trener, Ermin Jusufović-igrač i Jasmin Brkić-igrač) i zlatna medalja na Evropskom prvenstvu u Turskoj.

Od rezultata ostalih takmičara koji se takmiče u sportovima koji se smatraju uključivanjem lica sa invaliditetom u tjelesne aktivnosti, a koji nisu organizovani od nadležnih međunarodnih organizacija za sport lica sa invaliditetom i koji se smatraju nekom vrstom promotivnih takmičenjima izdvaja se rezultat Borisa Kasumovića u parakarateu koji je osvojio medalju na Evropskom prvenstvu za parakaratiste, a cilj takmičenja je bio inkluzija i razvoj parakaratea što je organizovano pod okriljem karate saveza. Djeca sa poteškoćama u razvoju uključuju se u sportske takmičarske aktivnosti pod okriljem Specijalne olimpijade, međutim karate kao sport za bavljenje djece sa poteškoćama u razvoju nije dozvoljen od strane Specijalne olimpijade, o čemu je Ministarstvo pismenim i usmenim putem tražilo očitovanje Paraolimpijskog komiteta i Specijalne olimpijade, te na taj način i došlo do saznanja o ovom pitanju. Ovo je ujedno još jedan primjer neuređenosti sistema u oblasti sporta u našoj zemlji, te još jedan primjer koji ukazuje na hitnost djelovanja i poštivanja nadležnosti kako bi se svoj djeci omogućilo bavljenje tjelesnom aktivnošću na što kvalitetniji način i kako bi se izbjegle eventualne i potencijalne opasnosti koje djeca mogu imati prije svega po zdravlje. Važno je da svi akteri u oblasti sporta moraju aktivno da se uključe u rješavanje ovih pitanja, te da budu svjesni da je zdravlje djece o kojem odlučuje struka ispred bilo kakvih subjektivnih stavova i tumačenja.

Državni prvaci u 2021. godini

U **seniorskoj kategoriji** status državnih prvaka iz porodice **olimpijskih sportova** ostvarili su prema sportovima kako slijedi:

Rukomet:

Rukometni klub Sloboda Tuzla – Pobjednik Kupa BIH

Atletika:

Hajrudin Vejzović – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Rusmir Malkočević – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Mahir Kultalić – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Nejla Kamerić – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

U **juniorskoj kategoriji** status državnih prvaka iz porodice **olimpijskih sportova** ostvarili su

prema sportovima kako slijedi:

Biciklizam:

Kenan Mehmedović –
Biciklistički klub Zmaj od
Bosne Tuzla

Tenis:

Ena Baltić – Tenski klub
Sloboda Tuzla

Atletika:

Edhem Vikalo – Atletski klub
Sloboda Tehnograd Tuzla

Adi Nurkanović – Atletski klub
Sloboda Tehnograd Tuzla

Elma Hasanbašić – Atletski

klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Stoni tenis:

Ema Lovrić – Stonoteniski klub Kreka Tuzla

U **kadetskoj kategoriji** status državnih prvaka iz porodice **olimpijskih sportova** ostvarili su prema sportovima kako slijedi:

Biciklizam:

Amela Mehmedović – Biciklistički klub Zmaj od Bosne Tuzla

Branislav Zimonjić – Biciklistički klub Zmaj od Bosne Tuzla

Tenis:

Edin Mulalić – Tenski klub Sloboda Tuzla

Atletika:

Bakir Musić – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Enes Džinić – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Rijad Muratović – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Nikola Pavljašević – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

Adem Šarić – Atletski klub Sloboda Tehnograd Tuzla

U **seniorskoj kategoriji** status državnih prvaka iz **neolimpijskih sportova** ostvarili su prema sportovima kako slijedi:

Borilački sportovi:

Zerina Kadrić – KBV “Flek Tom Cat” Tuzla

Amra Babajić – KBV “Flek Tom Cat” Tuzla

Almin Hodžić – KBV “Flek Tom Cat” Tuzla

Nikola Drobnjak – KBV “Flek Tom Cat” Tuzla

Igor Emkić – KBV “Flek Tom Cat” Tuzla

Mesud Selimović – KBV “Flek Tom Cat”

Stefani Krešić – Karate klub DO Tuzla – U 21

Emina Abdulić – KBS Tuzla – U 21

Amina Fejzić – KBS Tuzla – U 21

U **juniorskoj kategoriji** status državnih prvaka iz **neolimpijskih sportova** ostvarili su prema sportovima kako slijedi

Borilački sportovi:

Faruk Umihanić – KBV “Flek Tom Cat”

U **kadetskoj kategoriji** status državnih prvaka iz **neolimpijskih sportova** ostvarili su prema sportovima kako slijedi

Borilački sportovi:

Esma Peštalić – KBS Zmaj Gradačac

Napomena: Ministarstvo je zajedno sa Sportskim savezom TK poslalo upit Olimpijskom komitetu za pojašnjenje u vezi sportova koji se smatraju olimpijskim sportovima i koji se ne smatraju, te se na osnovu toga i napravilo razvrstavanje rezultata. Prema odgovoru koji je dostavio Olimpijski komitet posebno je specifičan karate kao sport jer su naveli da spisak sportova koji su na programu Olimpijskih igara se nalazi na stranici Međunarodnog olimpijskog komiteta (MOK) i ažurira se od Olimpijskih igara do narednih Olimpijskih igara. Domaćin ima pravo da uvrsti par sportova na Igre koje su u njihovoj organizaciji. Tako je karate u Tokiju bio Olimpijski sport, a sada nije jer ga nema na programu za OI Paris 2024.

Listu Olimpijskih sportova odnosno saveza u BiH mozete naći na internet stranici u sekciji O nama>Članice OK BiH>Olimpijski sportovi: https://okbih.ba/bs/o-nama/clanice-ok-bih?category_id=22, u istoj sekciji Članice OK BiH može se izabrati opcija neoolimpijski sportovi, čiji savezi su pridružene članice OK BiH: https://okbih.ba/bs/o-nama/clanice-ok-bih?category_id=22

[bih?category_id=23](#), a kompletna lista olimpijskih sportova može se naći na internet stranici MOK-a: <https://olympics.com/en/sports/> kao i sportove koje MOK prepoznaje, ali nisu olimpijski sportovi kao što su npr. sambo, boćanje i sl. <https://olympics.com/ioc/recognised-international-federations>.

2.2.2 Stručni kadrovi

U kontekstu **stručnih kadrova**, sportske organizacije kao pravne osobe koje se bave sportskom djelatnošću dužne su da obezbijede da stručne poslove u oblasti sporta mogu obavljati isključivo stručne osobe sposobljene za rad u sportu i to: treneri, kondicijski treneri i instruktori, što je propisano odredbama Zakona o sportu. Implementacijom pomenutog člana Zakona, stvorene su pretpostavke kvalitetnog i stručno zastupljenog rada, prvenstveno sa sportistima u mlađim dobnim kategorijama, te naravno i sa seniorima. Na ovaj način stručni kadrovi koji se školuju na Fakultetu za tjelesni odgoj i sport na Univerzitetu u Tuzli, moći će biti uključeni u rad u sportskim organizacijama, te tako stručna i naučna saznanja stečena na studiju implementirati u trenažni proces, a time i u podizanje nivoa sportskih rezultata u dužem vremenskom periodu. Također, na Fakultetu za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli, već dugi niz godina uspješno je organizovan postdiplomski studij kao i proces sticanja zvanja doktora nauka iz oblasti sporta, te zavidna naučno-istraživačka djelatnost. Na području Tuzlanskog kantona sa uspjehom djeluje i stručno udruženje Društvo pedagoga tjelesnog i zdravstvenog odgoja Tuzlanskog kantona. Fakultet za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli u proteklim godinama aktivno je bio uključen u pomoć vrhunskim sportistima sa područja Kantona na polju dijagnosticiranja, planiranja i programiranja trenažnog procesa a sa ciljem postizanja vrhunskih rezultata.

U praksi je nažalost stanje takvo da jako mali broj stručnih osoba radi u klubovima. Da bi se poboljšalo stanje u sportu, u ovom segmentu će biti neophodno što prije poduzimati određene korake. Cilj je poboljšati kvalitet rada sportskih organizacija, a to se posebno odnosi na angažman stručnih osoba za rad sa mlađom populacijom, jer u starijim kategorijama u većini klubova su angažovane osobe koje su prema odredbama Zakona o sportu stručne osobe sposobljene za rad u sportu. Ministarstvo je započelo proces rješavanja ovog pitanja, te se kroz projekte sa kojim sportske organizacije prijavljuju na javni poziv sufinsansira 30% troškova za zaposlena stručna lica u oblasti sporta. Rastom sredstava predviđa se i veći iznos sredstava za ove namjene.

2.2.3 Reprezentativci Bosne i Hercegovine sa područja Tuzlanskog kantona u 2021. godini⁴

TUZLA

Sport	Klub	seniori	juniори	Kadeti
Nogomet	FK Sloboda	U21 Amar Beganović Saša Maksimović Ajdin Nukić	Eldar Mehmedović	Haris Hasanović Hamza Redžić Ensar Mešić Ferid Šerbečić
Rukomet	OŽRK Jedinstvo		Melisa Saletović	-
	RK Sloboda	Alen Ovčina	Luka Đorđević	
Košarka	OKK Sloboda	Haris Delalić		
Futsal	MNK "Salinas" Tuzla	Darko Milanović Davor Arnautović		
Stoni Tenis	STK Kreka		Lovrić Ema	Fazlić Kerim

⁴ Izvor Sportski savez Tuzlanskog kantona

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Ritmička gimnastika	KRSG Sloboda	Nejla Muradbegović Belma Mešić	Elena Lončar Irma Jukić Amila Bečirović	Esma Huskanović Sara Muradbegović
Tenis	TK NES	Nefisa Berberovic		
	TK Sloboda		Ena Baltić Vanja Hodžić	Edin Mulalić
Biciklizam	BK Zmaj od Bosne		Mehmedović Kenan	Mehmedović Amela Branislav Zimonjić
Karate	KBS Tuzla	Amina Fejzić Emina Abdulić		
	KK DO	Stefani Krešić Almina Halilović	Sandro Krešić Hašim Bešić Melina Ibrahimović	
Kuglanje	KK Sloboda	Nermin Kasumović		
Kick Boks	KBV" Flec Tom Cat" Tuzla	Igor Emkić Zerina Kadrić Amra Babajić Almin Hodžić Nikola Drobnjak Mesu Selimović	Faruk Umihanić	
Atletika	AK Sloboda Tehnograd	Rusmir Malkočević Hajrudin Vejzović Mahir Kurtalić Nejla Kamerić	Edhem Vikalo Adi Nurkanović Elma Hasanbašić	Bakir Musić Enes Džinić Rijad Muratović Nikola Pavljašević Adem Šarić
Odbojka	OK Sloboda		Nastja Ilić	
	Ukupno	25	18	15

SREBRENIK

sport	Klub	seniori	juniori	kadeti
Odbojka	OK Gradina Herceg		Hasanović Zula Džaferović Merjem, Ibrišimović Amina	
	Ukupno		3	

GRAČANICA

Sport	Klub	seniori	juniori	kadeti
Rukomet	RK Gračanica		Omer Mehmedović Damir Kadrić	Azer Musić Edvin Dželilović
	Ukupno		2	2

DOBOJ ISTOK

sport	Klub	seniori	juniori	kadeti
Atletika	AK Doboј Istok	Belmin Mrkanović		
Karate	KK Doboј Istok		Osman Salkanović Osman Halilović Muamer Halilović	
	Ukupno	1	3	

BANOVIĆI

sport	Klub	seniori	juniori	kadeti
Boks	KBS Banovići	Smajlović Elvis Malinović Branislav	Saletović Rijad Beširović Sejdo	
	Ukupno	2	2	

LUKAVAC

sport	Klub	seniori	juniori	kadeti
Karate	KBS ORKA	Hamza Čajić Haris Muradbašić		Benjamin Husić Bakir Omerović
	Ukupno	2	1	2

GRADAČAC

sport	Klub	seniori	juniori	kadeti
Karate	KK Zmaj	Sadin Mulahalilović		Esma Peštalić
Košarka u kolicima	KIK Zmaj	Edis Imširović Enes Kamberović		
	Ukupno	2		1

2.2.4 *Sportski objekti*

Sportski objekti u Tuzlanskom kantonu najvećim dijelom su u lošem stanju čime je umanjena mogućnost djece i omladine za bavljenje sportom, a samim time je smanjena mogućnost postizanja vrhunskih sportskih rezultata. Posebno manje općine imaju problem sa sportskim dvoranama i prostorom za trenažni proces. Planskim i adekvatnim ulaganjem u sportsku infrastrukturu ne samo da se stvaraju uslovi za postizanje vrhunskih sportskih rezultata, već se poboljšavaju i uslovi za život stanovništva. Jedan od načina bolje brige za stanje sportskih objekata je da se isti kategorizuju, proglose objektima od kantonalnog ili lokalnog značaja kako bi se planski sufinansirala izgradnja i kontrolisalo namjensko korištenje javnih sportskih objekata.

Na području Tuzlanskog kantona postoje:

- dva bazena zatvorenog tipa od kojih je za potrebe trenažnog procesa i građanstva u funkciji bio samo jedan (Hotel Melain), dok je bazen u Hotelu Tuzla zatvoren zbog hitno potrebne sanacije. Hotel Melain je omogućio sportskim klubovima da odvijaju trenažni proces, ali po izuzetno visokoj cijeni, te se može reći da plivački klubovi ali i Tuzlanski kanton nemaju gradski bazen. Ministarstvo je poduzelo određene korake ka rješavanju ovog problema, ali sportski klubovi u protekloj godini nisu pokazali pretjeran interes za rješavanje ovog pitanja. Ministarstvo je samoinicijativno pokušavalo pronaći rješenja ovog problema, te je Vlada Tuzlanskog kantona donijela Zaključak kojim je zadužila Ministarstvo obrazovanja i nauke/Univerzitet u Tuzli da prilikom izrade Strategije razvoja Kampusa Univerziteta u Tuzli definišu i projekt izgradnje olimpijskog bazena kao i da se planiraju sredstva za izradu projektne dokumentacije istog. Uzimajući u obzir da se radi o izuzetno kompleksnom i skupom projektu da bi se konkretizovale aktivnosti koje će se sprovoditi potrebno je određeno vrijeme, ali prije svega plivački sportski klubovi moraju pokazati veći interes za rješavanje ovog pitanja,
- sedam nogometnih stadiona na kojima se igraju utakmice Premijer lige Bosne i Hercegovine, Prve i Druge Federalne lige. Kada je u pitanju ukupan broj registrovanih nogometnih terena koje koriste nogometni klubovi sa područja Kantona prema podacima Nogometnog/fudbalskog saveza TK ukupan broj istih je 123, međutim ovaj broj je u stvarnosti veći jer postoje nogometni tereni koji nisu registrovani za takmičenja.
- na području Tuzlanskog kantona ne postoji niti jedan atletski poligon koji sadrži kompletan sadržaj za bavljenje atletikom. Podaci iz naučnih oblasti sporta kažu da je atletika za stvaranje vrhunskih sportista u bilo kojem sportu jedan od najvažnijih faktora. Pored stvaranja vrhunskih sportista atletika je sport koji je rasprostranjen po cijelom svijetu i kaže se da je „kraljica sportova“. Na području Tuzlanskog kantona dugi niz godina djeci je omogućeno besplatno bavljenje atletikom, a takođe smatra se jednim od najjeftinijih sportova za ostvarivanje vrhunskog sportskog rezultata, da Tuzlanski kanton do danas ima najviše olimpijaca iz atletike. S tim u vezi potrebno je po uzoru na zemlje regiona, koje u skoro svim gradovima imaju atletske poligone, rješavati ovo pitanje posebno jer za atletski poligon nisu potrebna „nedostižna“ finansijska sredstva kao što je to slučaj za neke druge sportske objekte. Atletski

poligon može biti jedan od prvih projekata kojim će se razvijati Kampus UNTZ, a na osnovu kojeg se može realizovati niz drugih projekata i privlačenje sredstava od raznih donatora.

- dvadeset teniskih terena od kojih je većina na području Grada Tuzla,
- deset sportskih dvorana i
- nedovoljan broj fiskulturnih školskih sala za potrebe nastave tjelesnog odgoja osnovnih i srednjih škola kao baze za razvoj školskog sporta.⁵

Dalje, posebnu pažnju treba posvetiti stvaranju uslova kroz sportsku infrastrukturu ulaganja u rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih objekata prilagođenih za potrebe bavljenja sportom. Najveći efekat, koji bi bio optimalan, postigao bi se ulaganjem u školske objekte i izgradnju sala za potrebe tjelesnog i zdravstvenog odgoja koje treba da budu prilagođene bavljenju sportskih aktivnosti i organizovanju sportskih, ali i drugih manifestacija. Ovakvim planskim planiranjem i ulaganjem u sportsku infrastrukturu najviše pozitivnog uticaja bi bilo na manje opštine koje imaju veliki odliv stanovništva, posebno mlađih, jer bi se stvarali uslovi za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, ali i mogućnosti za ostvarivanje značajnijih rezultata u oblasti sporta. U prethodne dvije godine iz sredstava kapitalnih ulaganja Vlade započelo se sa izdvajanjem nešto značajnijih sredstava za rekonstrukcije školskih objekata i školskih sportskih sala, što je svakako pozitivna praksa koju treba nastaviti u kontinuitetu, jer mnogi klubovi na području Tuzlanskog kantona imaju trenažne procese u fiskulturnim salama škola kao javnih ustanova, i koji za potrebe odvijanja trenažnog procesa plaćaju zakup. Veliki broj fiskulturnih sala nije adekvatno opremljen, a često iste nisu funkcionalne za odvijanje kvalitetnih trenažnih procesa. Vlada Tuzlanskog kantona bi kontinuiranim ulaganjem u školske sale poticala ulaganje u sport kao vid ulaganja javnih sredstava. Ovakav vid kapitalnog investiranja ima dvojako dejstvo i u oblasti obrazovanja i u oblasti sporta. Takođe, podrška sportskim organizacijama bi se mogla ostvariti i na način da se fiskulturne sale škola kao javnih ustanova iznajmljuju sportskim organizacijama po povoljnijim uslovima, što uz podršku Vlade Tuzlanskog kantona podrazumijeva interresorno djelovanje Ministarstva obrazovanja i nauke i Ministarstva.

Bitno je istaći da je u 2021. godini Ministarstvo po prvi puta realizovalo projekt kojim se uložilo u postojeće sportske objekte na području Tuzlanskog kantona i da su za iste namjene planirana sredstva u 2022. godini u iznosu od 1.200.000,00 KM

2.2.5 Zdravstvena zaštita sportista

Zdravstvena zaštita sportista je obavezna za sve učesnike u sportu. Zdravstvenu zaštitu sportista, koja je od izuzetnog značaja jer u sportskim takmičenjima može učestvovati samo lice za koje je utvrđena opšta i posebna zdravstvena sposobnost, vrše zdravstvene ustanove ovlaštene za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista. O ovom segmentu sporta potrebno je obratiti posebnu pažnju, jer u posljednje tri godine prilikom javnih poziva sportske organizacije ne apliciraju sa projektima zdravstvene zaštite sportista, a i sam sistem pregleda sportista prema informacijama sportskih organizacija bi trebao da bude daleko kvalitetniji, posebno ako se ovaj segment poredi sa zemljama regionala. Potrebno je istaći i da se ovom segmentu nije posvećivala adekvatna pažnja, što nije iznenađujuće ako se posmatra stanje u kakvom se sport nalazi posljednjih desetak godina.

U cilju prepoznavanja prostora za zajedničko djelovanje na osiguravanju uslova za razvoj sporta, povezivanja teorije i prakse, a sve u svjetlu rješavanja pitanja koja se tiču zdravstvene zaštite sportista, održan je i sastanak između predstavnika Ministarstva zdravstva i Ministarstva za kulturu, sport i mlade u okviru kojeg su razmatrane aktivnosti na unapređenju stanja u oblasti zdravstvene zaštite sportista. U dijelu koji se odnosi na realizaciju odluke

⁵ Izveštaj o radu Sportskog saveza Tuzlanskog kantona za 2021. godinu, mart i april 2022. godine

Ministarstva zdravstva kojom su određene zdravstvene ustanove za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista odluka je proširena, te je i JZU Dom zdravlja Gradačac od 24.02.2021. godine ovlaštena ustanova za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista na području Tuzlanskog kantona. Na području Tuzlanskog kantona trenutno su ovlaštene ustanove:

- 1 JZNU Dom zdravlja "Dr.MustafaŠehović" Tuzla,
2. JZU Dom zdravlja Živinice,
3. JZU Dom zdravlja Srebrenik,
4. JZU Dom zdravlja Lukavac,
5. JZU Dom zdravlja Kalesija,
6. Ordinacija opšte medicine "Dr.HusnijaMajdančić,
7. JZU Dom zdravlja Banovići i
8. JZU Dom zdravlja Gračanica
9. JZU Dom zdravlja Gradačac

3 AKTIVNOSTI SPORTSKIH SAVEZA NA NIVOJU TUZLANSKOG KANTONA U 2021. GODINI

Na nivou Tuzlanskog kantona uspostavljen je Sportski savez Tuzlanskog kantona, Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona, granski sportski savezi na nivou Tuzlanskog kantona, kao i gradski/općinski sportski savezi, te granski sportski savezi na nivou grada/općine. Osnovna svrha udruživanja klubova u sportske saveze je ostvarivanje zajedničkih ciljeva i zajedničkog nastupanja u oblasti sporta. Pored toga grad/općine na području Tuzlanskog kantona preko sportskih saveza ostvaruju javni interes u oblasti sporta. U nastavku prezentiramo ključne aktivnosti sportskih saveza na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini.

3.1 Aktivnosti Sportskog saveza Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Na osnovu člana 27. Zakona o sportu propisano je da se sportski savezi općina i granski sportski savezi Kantona udružuju u Sportski savez kantona.

Sportski savez Tuzlanskog kantona osnovan je 1998. godine na inicijativu tadašnjeg Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Tuzlanskog kantona. Osnovni zadaci ove organizacije su da kreira politiku sporta u svim segmentima na nivou Kantona. Organi Sportskog saveza Tuzlanskog kantona su Skupština, Predsjedništvo, Izvršni odbor i Nadzorni odbor. Skupština je vrhovno tijelo, a izvršni organ, koji ujedno rukovodi Sportskim savezom je Predsjedništvo Sportskog saveza.

Sportski savez Tuzlanskog kantona je krovna organizacija u oblasti sporta na nivou Kantona i kao takva nadležna je za:

- a) organizovanje poslova izrade radne verzije Strategije razvoja sporta Kantona,
- b) organizovanje poslova izrade radne verzije Godišnjeg programa razvoja sporta Kantona u skladu sa Strategijom,
- c) organizaciju i provođenje sistema ligaškog takmičenja na nivou Kantona,
- d) saradnju sa nadležnim sportskim organizacijama i organima Bosne i Hercegovine, entiteta, Kantona, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i drugih nivoa administrativnog organizovanja,
- e) zastupanje i predstavljanje sporta u Federaciji BiH,

- f) obavljanje administrativnih, stručnih i drugih poslova u oblasti sporta, u skladu sa Zakonom sportu.

Za obavljanje navedenih stručnih poslova Sportski savez Tuzlanskog kantona sufinansira se iz sredstava predviđenih za sport u Budžetu Tuzlanskog kantona. Članice Sportskog saveza Tuzlanskog kantona su dvadeset devet sportskih organizacija koje su registrovane kao kantonalni savez, sportski savez gradova/općina ili kao klubovi koji nemaju kantonalnih saveza.

Članice Saveza su kako slijedi:⁶

1. Odbojkaški savez TK
2. Savez sportskih ribolovnih društava TK
3. Karate savez TK
4. Šahovski savez TK
5. Nogometni savez TK
6. Regionalni košarkaški savez Tuzla
7. SS RI TK
8. Streljački invalidski klub Tuzla
9. Savez sjedeće odbojke TK
10. Sportski savez Tuzla
11. Sportski savez Dobojski Istok
12. Sportski savez Gračanica
13. Sportski savez Lukavac
14. Sportski savez Gradačac
15. Sportski savez Srebrenik
16. Sportski savez Teočak
17. Sportski savez Kalesija
18. Sportski savez Kladanj
19. Sportski savez Živinice
20. Udruženje klubova općine

Banovići

21. Sportski savez invalida Tuzla
22. AK Sloboda Tehnograd
23. PK Zmaj Alpam
24. KBV Flek Tom Cat
25. BK Zmaj od Bosne
26. Stonoteniski klub Kreka
27. Sportsko udruženje PAINTBALL KLUB „AREA“ Tuzla
28. Škola sporta DELFIN Tuzla
29. Klub ritmičke gimnastike Tuzla

Stalna radna tijela Sportskog saveza su: skupština, predsjedništvo, izvršni odbor, nadzorni odbor. Kancelarija Sportskog saveza Tuzlanskog kantona se nalazi na adresi 2. Oktobar br. 1 u zgradbi Fakulteta za tjelesni odgoj i sport. U Sportskom savezu TK u stalnom radnom odnosu nalaze se dva zaposlenika: Generalni sekretar i stručni saradnik sa opisom poslova propisanih u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta a u skladu sa Statutom Sportskog saveza Tuzlanskog kantona.

Broj članova Skupštine je definisan Statutom. Svaka članica za svaku skupštinu posebno imenuje jednog delagata. Trenutno Skupština Sportskog saveza Tuzlanskog kantona broji 29 članova, a predsjedništvo 7 članova. U toku 2021. godine Predsjedništvo je održalo 4

⁶ Izvještaj o radu Sportskog saveza Tuzlanskog kantona za 2021. godinu, mart i april 2022. godine

sjednice. Sportski savez Tuzlanskog kantona je održao 19.11.2021. godine svoju X redovnu izveštajnu Skupštinu.

Kako je vidljivo da su određene članice ovog saveza klubovi i savezi koji pripadaju sportu lica sa invaliditetom isti ne bi trebali funkcionisati u sklopu ovog saveza, a rješavanje ovakvih pitanja je svakako jedna od glavnih aktivnosti i u 2022. godini Ministarstva kako bi se sistemski riješilo pitanje funkcionisanja sportskih i granskih saveza na nivou kantona. Ovaj proces započeo je u 2021. godini i evidentno je da su sportske organizacije počele da se organizuju na način kako je propisano Zakonom o sportu, ali ako se uzme u obzir da je Zakon usvojen 2010. godine evidentno je i da reforme po ovom pitanju moraju biti znatno brže odnosno da je po hitnom postupku potrebno sprovoditi aktivnosti na svim nivoima vlasti kako bi se poboljšalo stanje u oblasti sporta.

Uspostavljanjem registra Pravnih lica u oblasti sporta pored podataka koje će voditi Ministarstvo i Sportski savez će imati zaduženja u smislu vodenja evidencije registrovanih članova sportskih organizacija po uzrasnim kategorijama, sportskih manifestacija, ostvarenih rezultata za svaku godinu, reprezentativaca Bosne i Hercegovine sa područja Tuzlanskog kantona, zaslužnih i vrhunskih sportista sa područja Tuzlanskog kantona i sportskih radnika, kao i drugih podataka.

Sportski savez je u 2021. godini realizovao tri projekta a to su: Izbor sportiste Tuzlanskog kantona, Program održavanja završnih takmičenja u raznim sportskim disciplinama za učenike osnovnih i srednjih škola Tuzlanskog kantona u okviru Malih olimpijskih igara i koordinaciju poslova na realizaciji projekta Sportske igre mladih. Ova dva projekta doprinose omasovljenju bavljenja tjelesnom aktivnošću djece, a to su Male olimpijske igre koje predstavljaju zvanično sportsko školsko takmičenje i Sportske igre mladih koje pružaju djeci i mladima mogućnost da potpuno besplatno učestvuju u profesionalno organizovanim takmičenjima, a da pri tome ne moraju biti aktivni sportisti. U kratkim crtama o svakom od navedenih projekata kako slijedi:

Male olimpijske igre Tuzlanskog kantona

Male olimpijske igre TK za 2021. godinu su održane krajem maja i početkom juna. Prije samog održavanja takmičenja Sportski savez Tuzlanskog kantona zajedno sa Društvom pedagoga tjelesnog i zdravstvenog odgoja TK i Ministarstvom za kulturu, sport i mlade TK održalo nekoliko radnih sastanaka. U saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo TK napravljen je krizni plan. Dobijena je saglasnost za održavanja od nadležnih institucija uz obavezno pridržavanje epidemioloških mjera. Zbog toga je odlučeno da se organizuju sportovi u kojima nema fizičkog kontakta (odbojka i atletika). Svako dijete koje je učestvovalo na MOI TK moralo je donijeti potpisano pismenu saglasnost staratelja za učešće (napravljen obrazac). Ministarstvo za kulturu, sport i mlade je za pobjednike svih takmičenja obezbijedilo stipendije.

ODBOJKA – djevojke Srednje škole

Nakon svih provedenih aktivnosti i mjera prvo takmičenje je održano u sportskoj dvorani u Lukavcu 31.05.2021. godine za učenice srednjih škola. Domačin takmičenja je bila MSŠ Lukavac. Učešće je uzelo 8 ekipa.

ODBOJKA – dječaci Srednje škole

Završno takmičenje u odbojci održano je u Kalesiji za dječake srednjih škola 03.06.2021. godine. Učešće je uzelo 8 ekipa.

ODBOJKA – Osnovne škole

Takmičenje za osnovne škole poslije dugo vremena je podijeljeno na dvije kategorije za učenike od 5. do 7. razreda i učenike 8. i 9. razreda.

Takmičenje za učenike osnovnih škola od 5 do 7 razreda je održano 01.06.2021. godine u Tuzli u školskoj sali OŠ Novi Grad koja je ujedno i bila domaćin takmičenja.

U Drugoj OŠ Srebrenik održano je takmičenje za djevojčice 8. i 9. razred. Domačin takmičenja je bila Prva OŠ Srebrenik. Učestvovalo je 8 ekipa.

Takmičenje za dječaka 8. i 9. razreda je održano u Sportskoj dvorani Srebrenik. Domačin takmičenja je bila OŠ Duboki potok. Učešće je uzelo 7 ekipa.

ATLETIKA

Nakon okončanih takmičenja u odbojci, 10. 06. 2021. godine na stadionu Tušanj u Tuzli realizovano je i drugo takmičenje u okviru projekta Male olimpijske igre Tuzlanskog kantona. Održano je takmičenje u atletici za osnovne i srednje škole, a nastupile su reprezentacije općina/gradova koje su dale najbolje predstavnike za kantonalno takmičenje.

Sportske igre mladih BiH

Plazma Sportske igre mladih, najveće amatersko takmičenje za djecu iz čitave Bosne i Hercegovine, u 2021. je imalo svoje 11. izdanje. Igre su u 2021. godini obišle 45 gradova u BiH te su se družile sa mališanima širom Bosne i Hercegovine dijeleći pozitivnu energiju i slaveći mnogobrojne pobjede. Igre su se održale i na području Tuzlanskog kantona i to u Banovićima, Živinicama, Tuzli, Srebreniku, Gračanici i Gradačcu, a Vlada TK sa Ministarstvom za kulturu, sport i mlade TK je prvi puta materijalno podržala održavanje istih. Sportske igre mladih pružaju djeci i mladima mogućnost da potpuno besplatno učestvuju u profesionalno organizovanim takmičenjima, a da pri tome ne moraju biti aktivni sportisti. Finalno takmičenje za Bosni i Hercegovinu tradicionalno se održava u Sarajevu, a potencijal ovog projekta je veliki jer obuhvata zemlje regiona i izvjesna je prekogranična saradnja kroz EU projekte za sportske organizacije sa područja Tuzlanskog kantona koje promoviraju bavljenje sportom djece u cilju prevencije od bolesti i pravilnog rasta i razvoja. Super finale za zemlje regije održava se u Splitu, a djeca imaju mogućnost da potpuno besplatno zahvaljujući svojim rezultatima, posjete Split i nekoliko dana se druže sa vršnjacima iz zemalja regiona kao i sa velikim svjetskim sportskim imenima. Ministarstvo je uključivanjem Sportskog savezakao koordinatora u realizaciji ovog projekta nastojalo da ojača kapacitete Sportkog saveza u smislu prakse na većim i značajnijim projektima.

Izbor sportiste Tuzlanskog kantona za 2021. godinu

Sportski savez Tuzlanskog kantona je u okviru svojih redovnih djelatnosti po 28. puta organizovao manifestaciju „Izbor sportiste godine“. Manifestacija je održana 27. januara 2022. u BKC Tuzla. Izbor je bio u pojedinačnoj i ekipnoj kategoriji, a uključivao je i rezultate sportista za osobe sa invaliditetom. Manifestaciju je direktno prenosila RTV TK. Pokrovitelj Manifestacije je bila Vlada TK sa Ministarstvom za kulturu, sport i mlade TK.

3.2 Aktivnosti Sportskog saveza osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona je krovna organizacija u oblasti sporta lica sa invaliditetom koja okuplja invalidna lica bez obzira na porijeklo nastanka invaliditeta. Savez je osnovan radi zadovoljavanja potreba lica sa invaliditetom kroz rekreativne i sportske aktivnosti, a u svrhu unapređenja zdravstvenog i psihičkog stanja takvih lica.

Sportski savez osoba sa invaliditetom nadležan je za:

- a) organizovanje i provođenje sistema ligaškog takmičenja za osobe sa invaliditetom na nivou Kantona,

- b) zastupanje i predstavljanje sporta za osobe sa invaliditetom,
- c) organizovanje poslova izrade radne verzije Strategije razvoja sporta Kantona, kao i godišnjeg programa razvoja sporta Kantona u skladu sa Strategijom, u dijelu koji se odnosi na sport osoba sa invaliditetom,
- d) saradnju sa nadležnim sportskim organizacijama i organima Bosne i Hercegovine, entiteta, Kantona, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i drugih nivoa administrativnog organizovanja, u dijelu koji se odnosi na sport osoba sa invaliditetom,
- e) obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom i zakonskim propisima.

Međutim, u praksi je drugačije organizovan sistem sporta za koji je nadležan ovaj sportski savez. Naime, ovaj savez nema ligaška takmičenja, nego jednom u godini organizuje i sprovodi kantonalna takmičenja u 8 grana sporta. Takmičenja se organizuju u pojedinačnoj konkurenciji, gdje se od najboljih pojedinaca po zahtjevanim kategorijama stvaraju ekipe koje pod nazivom saveza učestvuju na Državnim prvenstvima u 8 sportova i državnim KUP takmičenjima u 6 sportova. Odabirom takmičara sa kantonalnih takmičenja formiraju se ekipe jedna ili dvije u zavisnosti na kojim takmičenjima se učestvuje. Dvije ekipe učestvuju na Državnim prvenstvima i KUP takmičenjima ako je ekipa SSOSI TK na predhodnim takmičenjima osvojila prvo mjesto i ako je SSOSI TK domaćin i organizator držanog prvenstva ili KUP takmičenja, a na ostalim takmičenjima učestvuje jedna ekipa.

Za obavljanje navedenih stručnih poslova Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona sufinansira se iz sredstava predviđenih za tjelesnu kulturu i sport u Budžetu Tuzlanskog kantona. SSOSI TK za rad iznajmljuje poslovni prostor od firme FINE FOOD Sarajevo koji se nalazi u SKPC Mejdan u Tuzli. Za rad u kancelariji saveza zaduženi su predsjednik saveza i sekretar saveza. Skupština broji 24 delegata odnosno po tri delegata iz svake članice, a upravni odbor 9 članova. U 2021. godini održane su dvije sjednice upravnog odbora i jedna sjednica skupštine.

Ovaj savez je u 2021. godini napravio pomake u radu te je povećao broj članica sa 5 na 8 članica i to:

1. Savez ratnih vojnih invalida Tuzlanskog kantona,
2. Savez za sport i rekreaciju invalida općine Banovići,
3. Savez za sport i rekreaciju invalida općine Lukavac,
4. Savez za sport i rekreaciju osoba sa invaliditetom opštine Lukavac
5. Sportski savez sporta i rekreacije osoba sa invaliditetom grada Živinice
6. Streljački savez invalidnih lica Tuzlanskog kantona
7. Udruženje građana za sport i rekreaciju invalida općine Kladanj,
8. Udruženje distrofičara Tuzlanskog kantona

Na poziv za učlanjenje u 2021. godini nisu se odazvali Savez sjedeće odbojke TK i U.G civilnih invalida amputiraca i lica oštećenih ekstremiteta TK Tuzla. Ministarstvo je kontinuirno održavalo sastanke i kontakt sa predstavnicima saveza lica sa invaliditetom kako bi se uspostavio sistem obavljanja sportih aktivnosti na način propisan Zakonom o sportu. Međutim, činjenice koje je neophodno istaći a koje su istaknute i prethodne godine je da i pored pomaka koji su napravljeni u radu Sportskog saveza lica sa invaliditetom i dalje većina članica ovog saveza pripada udruženjima sportske rekreacije osoba sa invaliditetom, kao i da pojedine članice ovog saveza prema Zakonu o sportu čak ne mogu biti članice istog. U 2020. godini su započete aktivnosti u tom pogledu, a sve u cilju uspostavljanja sistema u okvirima zakona, a u 2021. godini su vidljivi rezultati rada, te se spram postignutih rezultata može reći da ovaj savez pokazuje ozbiljnost u radu. Ministarstvo je započelo razgovore sa predstavnicima Saveza sjedeće odbojke RVI i IL kako bi se isti uključili u rad Sportskog saveza osoba sa invaliditetom, jer su isti trenutno članica Sportskog saveza TK, te su

intenzivno vođeni razgovori sa predsjednikom Sportskog saveza osoba sa invaliditetom TK u cilju rješavanja ovih problema. Savez sjedeće odbojke TK opravdano ističe da je neophodno osnovati savez udruženja rekreacije jer je to prvi korak ka udruživanju članica u ovaj savez na način propisan zakonom. Kako bi sufinsansiranje rada ovog saveza bilo opravdano neophodno je nastaviti kontinuitet rada iz 2021. godine.

Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona organizuje slijedeća takmičenja na kantonalmom nivou: atletika, stoni tenis, mali fudbal, šah, pikado, sportski ribolov, boćanje, strelaštvo i kuglanje.

Sportski savez osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona u 2021. godini organizovao je sljedeća takmičenja:⁷

1. KANTONALNO TAKMIČENJE, RIBOLOV, MODRAC KISELJAK 29.06.2021., formirane dvije ekipe za učešće na državnom i KUP takmičenju.
2. KANTONALNO TAKMIČENJE U BOĆANJU, ŽIVINICE, 27.10.2021., formirana jedna ekipa za učešće na državnom i KUP takmičenju.
3. KANTONALNO TAKMIČENJE, STOLNI TENIS, LUKAVAC, 12.11.2021., formirana jedna ekipa za učešće na državnom i KUP takmičenju.
4. KANTONALNO TAKMIČENJE, PIKADO, TUZLA, 06.10.2021., formirane dvije ekipe muške i jedna ženska za učešće na državnom I KUP takmičenju.
5. KANTONALNO TAKMIČENJE, ŠAH, TUZLA, 13.10.2021. formirana jedna ekipa za učešće na državnom i KUP takmičenju.
6. KANTONALNO TAKMIČENJE, KUGLANJE, LUKAVAC, 19.11.2021. izabrane dvije ekipe muške i jedna ženska za učešće na državnom i KUP takmičenju.

SSOSI TK za organizovanje i sprovođenje sportskih aktivnosti koristi slijedeće objekte i sportske terene na području TK: sportske dvorane i kuglanu SKPC Međan u Tuzli, kuhlanu i salu za stolni tenis u SKPC Lukavac, Boćalište u naselju Lug i Živinicama, takmičarske staze jezera Modrac u mjestu Kiseljak, jezera Begov Bunar u Malinama, jezera u Bašigovcima.

Pored organizacije i sprovođenja kantonalnih, državnih i kup takmičenja kao i organizacije učešća na memorijalnim i međunarodnim turnirima, između ostalog, ciljevi rada Saveza su okupljanje što većeg broja lica sa invaliditetom radi uključivanja istih u invalidni sport putem općinskih saveza, klubova i sekcija i to u okviru svojih zadataka i nadležnosti.

3.3 Informacije gradskih/općinskih sportskih saveza na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Na području Tuzlanskog kantona formirani su slijedeći sportski savezi na nivou grada/općina Tuzlanskog kantona i to:

1. Sportski savez grada Tuzla
2. Sportski savez općine Doboј Istok
3. Sportski savez općine Gračanica
4. Sportski savez općine Lukavac
5. Sportski savez općine Gradačac
6. Sportski savez općine Srebrenik
7. Sportski savez općine Teočak
8. Sportski savez općine Kalesija
9. Sportski savez općine Kladanj
10. Sportski savez općine Živinice
11. Savez udruženja građana sportskih klubova općine Banovići.

⁷ Izvještaj o radu Sportskog saveza osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona za 2021. godinu, mart 2022. godine.

Prema informacijama Sportskog saveza Tuzlanskog kantona do momenta izrade ove informacije sa radom su prestali sportski savez Živinice i Čelić ali uz punu saradnju i pomoć Sportskog saveza Tuzlanskog kantona pokrenute su aktivnosti i pri kraju je realizacija obnove rada ova dva saveza.

Opština Sapna sportske aktivnosti sprovodi u okviru Službe za društvene djelatnosti. Također, na nivou nekoliko općina formirani su i granski savezi.

Ministarstvo je u koordinaciji sa Sportskim savezom Tuzlanskog kantona za potrebe izrade ove Informacije kreiralo jednoobrazan Izvještaj za sve članice Sportskog saveza i Sportskog saveza lica sa invaliditetom, što uključuje sportske saveze organizovane na lokalnom i kantonalm nivou. Dosadašnja praksa izrade Informacija o stanju sporta sadržavala je podatke o savezima gradova i opština. Međutim, ova Informacija izrađena je bez tih Informacija, jer su podaci koji su dostavljeni od strane tih saveza uvršteni u ovu Informaciju na način da su prezentirani svi važni podaci kao što su reprezentativci, najvažniji sportski rezultati, sportski objekti i ostalo. Ono što se može istaći je da sportski savezi organizovani na lokalnom nivou organizuju manifestacije Izbora sportiste grada/općine koji se finansiraju iz budžeta gradova/općina i budžeta kantona, uključeni su u sprovođenje Malih olimpijskih igara, učestvuju u radu komisija za raspodjelu sredstava za sport i prate održavanje sportskih manifestacija na području svojih lokalnih zajednica.

Međutim, prilikom dostavljanja podataka od strane većeg broja sportskih saveza uočeno je da nema uređene baze podataka koje se traže od sportskih saveza, te je vrlo teško doći do podataka o reprezentativcima, sportskim objektima, sportskim manifestacijama i ostalim podacima koje bi trebalo da vode ovi savezi. Uzimajući u obzir probleme u finansiranju istih ne čudi takav ishod, te je u narednom periodu potrebno inicirati rješavanje problema finansiranja sportskih saveza na lokalnom nivou ili pronaći drugi način organizacije istih. Mada treba istaći da i oni kod kojih je riješeno pitanje finansiranja nemaju evidenciju o gore navedenim podacima, te je u narednom periodu potrebno pronaći adekvatan model finansiranja ali i kontrole i nadzora ovih saveza. Nemoguće je očekivati poboljšanje u radu sportskih organizacija bez prethodno ojačanih kapaciteta svih sportskih saveza koji treba da budu podrška u radu sportskim klubovima kao glavnim nosiocima sportske aktivnosti.

Detaljne Izvještaje o radu svojih članica vode Sportski savez i Sportski savez lica sa invaliditetom.

4 PODRŠKA RAZVOJU SPORTA OD STRANE ORGANA VLASTI

Podrška razvoju oblasti tjelesne kulture i sporta vrši se iz budžeta različitih nivoa vlasti. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo porodice, omladine i sporta Republike Srpske, Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu Brčko distrikta BiH, kantonalna ministarstva nadležna za oblast sporta te jedinice lokalne samouprave u BiH su institucije zadužene za dodjelu budžetskih sredstava za razvoj sporta u Bosni i Hercegovini. Ove institucije definišu i implementiraju programe podrške razvoju sporta, a osnovne informacije o programu poticaja Ministarstva civilnih poslova BiH, Federalnog ministarstva kulture i sporta, Ministarstva Tuzlanskog kantona i lokalnih zajednica na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini dajemo u nastavku.

4.1 Podrška Ministarstva civilnih poslova BiH sportskim manifestacijama u 2021. godini

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine sredstva za sport dodjeljuje na osnovu kriterija koje donosi za svaku godinu. Na osnovu Odluke o kriterijima za raspored sredstava namijenjenih za tekući grant „Sufinansiranje sportskih manifestacija“ na osnovu kojih je

raspisan Javni poziv za dodjelu sredstava namijenjenih za tekući grant "Sufinansiranje sportskih manifestacija". Pravo na dodjelu sredstava imali su Olimpijski komitet Bosne i Hercegovine, Paraolimpijski komitet Bosne i Hercegovine, Specijalna olimpijada u Bosni i Hercegovini, sportski savezi registrirani na nivou Bosne i Hercegovine i entiteta, sportski savezi osoba sa invaliditetom registrirani na nivou Bosne i Hercegovine i entiteta, sportski klubovi u Bosni i Hercegovini koji organiziraju ili učestvuju na međunarodnim sportskim manifestacijama, pravna lica u svrhu sufinsaniranja infrastrukturnih radova na sportskim objektima koji će direktno doprinijeti održavanju sportskih aktivnosti za koje apliciraju.

Međutim, zbog neusvajanja budžeta Ministarstvo civilnih poslova nije dodjeljivalo sredstva za oblast sporta. Inače, visina budžeta za sufinsaniranje sportskih manifestacija u 2020. godini je iznosila 1.342.000,00 KM pa je podatak da u 2021. godini nije dodijeljena nijedna KM ujedno i najbolji pokazatelj svih problema u kojima se nalazi bh. sport, odnosno pokazatelj kako nedostatak jasnog sistema i vizije razvoja sporta koči bilo kakvu dodatnu raspravu o ulaganju u ovu društvenu granu života. Od spomenutih 1.340.000,00 KM savezima i vrhunskom sportu ide samo 600.000,00 KM. Razlika ide po ključu, klubovima i nacionalnoj pripadnosti, a što je olimpijskom povodom strogo zabranjeno. Tako se u praksi često desi da pojedinci, koji su svojim radom i ostvarenim rezultatima itekako zaslužili podršku, ostanu bez prijeko potrebnih sredstava.

Problem je, očekivano, nepostojanje jednostavnijeg i efektnijeg sistema u kojem bh. sport treba funkcionišati, a novi zakon o sportu bi riješio sve poteškoće s kojima se ova grana susreće.

Shodno ovakvim problemima može se reći da je najveći problem sporta u Bosni i Hercegovine pored nedostatka političke volje neusklađenost sistema finansiranja. Kako bi se ova privredna grana mogla razvijati prije svega neophodan je poseban tretman sa državnog nivoa vlasti prema reprezentativnim selekcijama Bosne i Hercegovine, ali zbog nedostatka političke volje problem finansiranja reprezentacija se ne rješava na državnom nivou. Međutim, nadležni državni savezi su zbog takvog postupanja prečutno prepustili svoje nadležnosti sportskim klubovima, što može biti jedan od velikih razloga izostanka vrhunskih sportskih rezultata. Vraćanje nadležnosti savezima jača se i sistem funkcionisanja sporta, što znači da iako se ne osiguravaju sredstva u budžetu državnog nivoa vlasti, drugi nivoi vlasti treba da za reprezentativne nastupe sredstva dodjeljuju nadležnoj sportskoj organizaciji za predstavljanje i zastupanje na međunarodnoj sceni, a to je prema odredbama Zakona o sportu BiH državni granski sportski savez. U svakom slučaju ovo bi bilo samo prelazno rješenje, dok se ne donese novi Zakon o sportu BiH.

4.2 Poticaji razvoju sporta od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta

Federalno ministarstvo kulture i sporta je u okviru Javnog poziva za odabir programa i projekata koji će se sufinsirati iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini putem Transfera za sport od značaja za Federaciju odabralo ukupno 218 korisnika. Odabir programa i projekata vršen je za slijedeće namjene: sufinsiranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata, sufinsiranje sportskih manifestacija koje se organizuju u Federaciji BiH i sufinsiranje sudjelovanja sportista na zvaničnim međunarodnim takmičenjima, djelatnosti sportskih saveza konstituisanih na nivou BiH i FBiH, te sufinsiranje sportskih manifestacija i klubova osoba sa invaliditetom. Pregled iznosa dodijeljenih sredstava po pojedinim namjenama programa/projekata u okviru Javnog poziva za odabir programa i projekata koji će se sufinsirati iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini putem Transfera za sport od značaja za Federaciju Federalnog ministarstva kulture i sporta, sa ukupnim brojem korisnika, kao i pregled broja korisnika sa

područja Tuzlanskog kantona, iznosa dodijeljenih sredstava te učešća korisnika sa područja Tuzlanskog kantona dat je u Tabeli 1.

Tabela 1. Pregled iznosa dodijeljenih sredstava po pojedinim namjenama programa/projekata u okviru Javnog poziva za odabir programa i projekata koji će se sufinansirati iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini putem Transfera za sport od značaja za Federaciju Federalnog ministarstva kulture i sporta sa brojem korisnika kao i učešćem korisnika sa područja TK⁸

RB	Namjena programa i projekata	Ukupno odobreni iznos FMKS u 2021. godini	Ukupan broj korisnika	Broj korisnik a sa TK	Učešće broja korisnika sa TK u ukupnom broju korisnika odobrenih sredstava FMKS	Ukupno dodijeljeni iznos korisnicima a sa TK	Učešće korisnika sa TK u ukupno odobrenim sredstvima FMKS
1	Sufinansiranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanje sportskih objekata	450,000	81	8	9.9%	46,000	10.2%
2	Sufinansiranje sportskih manifestacija koje se organiziraju u Federaciji BiH i sufinansiranje učešća sportista na zvaničnim međunarodnim takmičenjima	170,500	90	16	17.8%	41,500	24.3%
3	Djelatnosti sportskih saveza konstituisanih na nivou BiH i FBiH	313,000	26	1	3.8%	10000	3.2%
4	Sufinansiranje sportskih manifestacija i klubova osoba sa invaliditetom	79,000	21	6	28.6%	14,500	18.4%
	Ukupno	1,012,500	218	31	14.2%	112,000	11.1%

U okviru navedenog Javnog poziva, Federalno ministarstvo kulture i sporta dodijelilo je ukupno 1.12.000,00 KM za 218 korisnika. Od ukupnog broja korisnika (218) njih 31 je sa područja Tuzlanskog kantona što čini 14,2% od ukupnog broja odabranih korisnika u okviru navedenog Javnog poziva. Korisnici sa područja Tuzlanskog kantona povukli su iznos od 112.000,00 KM što čini 11,1% od ukupnog iznosa dodijeljenih sredstava.

Dodatno, Federalno ministarstvo kulture i sporta je iz drugih izvora dodijelilo 32.000,00 KM za 9 korisnika sa područja Tuzlanskog kantona, što ukupno iznosi 144.000,00 KM za sport na području Tuzlanskog kantona koji je podržan sa nivoa Federacije Bosne i Hercegovine.

Najveći broj korisnika sa područja Tuzlanskog kantona podržan je u okviru oblasti Sufinansiranje sportskih manifestacija koje se organiziraju u Federaciji BH i sufinansiranje učešća sportista na zvaničnim međunarodnim takmičenjima, i to njih 16.

Kada se uporede formalno pravno neispravne prijave i korisnici kojima su dodijeljena sredstva po Javnom pozivu može se konstatovati da je izuzetno malo učešće sportskih organizacija sa područja Tuzlanskog kantona koje učestvuju u Javnim pozivima Federalnog ministarstva kulturu i sporta.

Pregled podržanih korisnika sa područja Tuzlanskog kantona sa iznosom dodijeljenih sredstava prezentiran je u Tabeli 2.

⁸ Izvor: Rezultati Javnog poziva za odabir programa i projekata koji će se sufinancirati iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini putem Transfera za sport od značaja za Federaciju <https://www.fmks.gov.ba/javni-pozivi-i-konkursi/rezultati-javnih-poziva> i podaci dostavljeni od strane Federalnog ministarstva za kulturu, sport i mlade

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Tabela 2. Pregled korisnika sa područja Tuzlanskog kantona podržanih u okviru Javnog poziva za odabir programa i projekata koji će se sufinansirati iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini putem Transfera za sport od značaja za Federaciju Federalnog ministarstva kulture i sporta sa iznosom dodijeljenih sredstava

Oblast namjene sredstava	Naziv korisnika	Sjedište	Iznos dodijeljenih sredstava
Sufinansiranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanje sportskih objekata	Fudbalski klub "Jedinstvo 1925", Gradačac	Gradačac	5,000
	Karate klub "Do" Tuzla	Tuzla	4,000
	Grad Gračanica	Gračanica	10,000
	Sportski savez Grada Gračanica	Gračanica	4,000
	Javno preduzeće "Karaula" d.o.o., Kladanj	Kladanj	4,000
	Grad Gradačac	Gradačac	5,000
	Mjesna zajednica Ledenice Donje, Gradačac	Gradačac	4,000
	Javno preduzeće SKPC "Mejdan" d.o.o. Tuzla	Tuzla	10,000
Sufinansiranje sportskih manifestacija koje se organiziraju u Federaciji BH i sufinansiranje učešća sportista na zvaničnim međunarodnim takmičenjima	Udruženje građana Malonogometni klub "Lukavac"	Lukavac	1,500
	Klub borilačkih sportova "ORKKA", Lukavac	Lukavac	1,500
	Bokserski klub Živinice, Živinice	Živinice	3,000
	Stonoteniski klub "Lukavac",	Lukavac	1,000
	Udruženje građana Karate klub "Doboj Istok", Doboj Istok	Klokotnica Doboj-Istok	1,000
	Atletski klub Sloboda Tehnograd, Tuzla	Tuzla	1,500
	Karate klub "Student" Tuzla	Tuzla	7,500
	UG Atletski klub "Tehnograd Sloboda" Tuzla	Tuzla	10,000
	Udruženje profi kamp "Numan" Banovići	Banovići	1,000
	Udruženje građana Omadinski šahovski klub "Akademija Šampiona", Doboj Istok	Doboj Istok	1,500
	Kuglaški klub Sloboda Tuzla, Tuzla	Tuzla	1,500
	Regionalni košarkaški savez Tuzla, Tuzla	Tuzla	1,000
	Ženski odbojkaški klub "Smeč", Lukavac	Lukavac	2,000
	Klub borilačkih sportova "Tuzla", Tuzla	Tuzla	3,000
	Rukometni klub "Konjuh" Živinice, Živinice	Živinice	2,000
Djelatnost sportskih savzeta konstituisanih na nivou BiH i FBiH	UG Atletski klub "Sloboda-Tehnograd" Tuzla	Tuzla	2,500
	Odbojkaški savez FBiH	Tuzla	10,000
Sufinansiranje sportskih manifestacija i klubova osoba sa invaliditetom	Streljačko udruženje "Strijelac" Devetak	Lukavac	2,500
	Košarkaški invalidski klub "Zmaj" Gradačac	Gradačac	3,000
	Streljački klub osoba sa invaliditetom Živinice	Živinice	2,000
	Sportski klub invalida sjedeće odbojke "Sinovi Bosne" Lukavac	Lukavac	2,000
	Eko - ronilačka grupa invalida Lukavac "	Lukavac	2,000
	Karate klub "Student" Tuzla	Gradačac	3,000
	UKUPNO		112,000

Korisnici sa područja Tuzlanskog kantona koji su podržani u okviru navedenog Javnog poziva su iz 7 lokalnih zajednica.

Iz navedenog se može zaključiti da su sredstva koja se dodjeljuju sa federalnog nivoa vlasti sportskim organizacijama sa područja Tuzlanskog kantona izuzetno mala, ali i da je jako malo učešće sportskih organizacija sa područja Tuzlanskog kantona u ukupnom broju prijava.

4.3 Institucionalna i finansijska podrška razvoju sporta iz sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona za 2021. godinu

Zakonom o sportu, propisano je da se finansiranje sporta vrši iz javnih sredstava, kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti, u skladu sa kriterijima koje utvrđuje Vlada Kantona, odnosno nadležni organ opštine. Istim članom propisano je da se iz Budžeta Kantona sportske djelatnosti sufinansiraju u iznosu do 1% prihoda budžeta Kantona, izuzimajući finansiranje, kao i vlastite i namjenske prihode budžetskih korisnika. Prema usvojenim Izmjenama i dopunama Budžeta Tuzlanskog kantona za 2021. godinu („Službene novine TK“ br 11/21) 1% prihoda budžeta Kantona, izuzimajući finansiranje, kao i vlastite i namjenske prihode budžetskih korisnika iznosi oko 3.700.000,00 KM.

U prosjeku je u posljednjih 17 godina za sport izdvajano oko 800.000,00 KM godišnje. Najveći iznos sredstava koji je planiran u budžetu je 1.297.000,00 KM koja su bila izdvojena u Budžetu za 2011. godinu. U periodu 2015.-2017.godina iznos za podršku sportu bio je na nivou od 400.000,00 KM godišnje. Od 2018. godine iznos sredstava za sport se neznatno povećavao, te su u 2020. godini sredstva iznosila 705.000,00 KM. **Usvajanjem rebalansa budžeta u 2021. godini na potrošačkom mjestu tjelesna kultura i sport dolazi do velikog povećanja sredstava za oblast tjelesne kulture i sporta i sredstva su povećana na 1.555.000,00 KM što je za 850.000,00 KM više u odnosu na 2020. godinu.**

Kada je u pitanju izvršenje planiranih sredstava u 2021. godini Ministarstvo Tuzlanskog kantona je za oblast tjelesne kulture i sporta realizovalo sredstva u ukupnom iznosu od 1.403.937,22 KM, a uporedni pokazatelji sa 2020. godinom predstavljeni su u sljedećoj tabeli:

Tabela 3. Pregled ukupno realizovanih sredstava za tjelesnu kulturu i sport za 2021. godinu.

R.B (1)	Opis (2)	Plan 2021. (3)	Ostvareno 2021. (4)	Ostvareno 2020. (5)	Index 5/3 (6)	Index 5/4 (7)
1.	Ugovorene i druge posebne usluge	25.000	15.002,30	15.790,45	60,01	95,01
2.	Tekući transferi pojedincima	100.000	43.000,00	73.440,00	43,00	58,55
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	685.000	665.934,92	552.751,00	97,22	120,48
4.	Subvencije javnim preduzećima	25.000	25.000,00	20.000,00	100,00	125,00
5.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	285.000	285.000,00	0,00	100,00	100,00
6.	Kapitalni transfer neprofitnim organizacijama	160.000	115.000,00	0,00	71,88	71,88
7.	Kapitalni transferi javnim preduzećima	255.000	255.000,00	0,00	100,00	100,00
5.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	20.000	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO		1.555.000,00	1.403.937,22	661.981,45	90,29	212,08

Neutrošena sredstva vezana su prije svega za sportske stipendije, skoro 60.000,00 KM ostalo je neutrošenih sredstava po ovom osnovu jer se u tekućoj godini za dodjelu sportske stipendije vrednuje rezultat prethodne godine, a zbog COVID-19 veliki broj takmičenja u 2020. godini nije održan. Pored ovih sredstava ostala su neutrošena sredstva u iznosu od 20.000,00 KM planirana za Strategiju razvoja sporta, koju nije moguće realizovati sa jednim

zaposlenim u Odjeljenju za sport i mlade, i dio sredstava od projekata namijenjenih za sportsku infrastrukturu koji se prvi puta realizovao na području Tuzlanskog kantona.

U sklopu Programa rada za 2021. godinu, a u okviru programa „**Finansiranje i podrška razvoju sporta**,“ Ministarstvo je u 2021. godini realizovalo tri javna poziva namijenjena razvoju sporta kao djelatnosti od javnog interesa na području Kantona i to:

1. Javni poziv za sufinansiranje programa/projekata sportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta za 2021. godinu, pri čemu je podržano 112 programa i projekta usmjerenih na oblast vrhunskog sporta, kvalitetnog sporta, sporta lica sa invaliditetom, sport za sve (sportska rekreacija, sportski odgoj i obrazovanje i zdravstvena zaštita sportista), sportske manifestacije i pružanje usluga korištenja sportskog objekta na ime trenažnog procesa u oblasti sporta u ukupnom iznosu od 493.680,00 KM, te putem pojedinačnih odluka 44 sportske organizacije u ukupnom iznosu od 134.970,00 KM.
2. Javni poziv za dodjelu sportskih stipendija za 2021. godinu. ukupno je dodijeljena 51 stipendija vrijednosti 25.000,00 KM, od čega za sportiste 12 stipendija a za sportiste – učenike koji su osvojili prva mjesta na Malim olimpijskim igrama TK dodijeljeno je 39 stipendija.
3. Javni poziv za sufinansiranje projekata rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata za 2021. godinu ukupno je podržano 8 korisnika ukupne vrijednosti 655.000,00 KM. Ovaj Javni poziv se po prvi puta realizovao, a za cilj ima ostvarivanje javnog interesa u sportu kroz podsticanje i obezbjeđenje uslova za obavljanje i razvoj sportskih djelatnosti.

Ako se uzme u obzir da je 2019. godine Ministarstvo realizovalo samo jedan Javni poziv za oblast tjelesne kulture i sporta, evidentan je veliki napredak u programskim aktivnostima koje se ne odnose samo na povećanje programa koji se vežu za dodjelu transfera, već i niza drugih aktivnosti koje se sprovode. Takođe, Odjeljenje za sport i mlade od 2019. godine do oktobra 2022. godine je sve programske aktivnosti realizovalo sa jednim izvršiocem, te je po hitnom postupku potrebno kadrovski jačati ovo Odjeljenje kako bi se realizacija programskih aktivnosti mogla obavljati kvalitetno i u rokovima.

Ministarstvo je u 2021. godini nastavilo sa sufinansiranjem stručnih poslova Sportskog saveza Tuzlanskog kantona i Sportskog saveza osoba sa invaliditetom Tuzlanskog kantona, što je definisano odredbama Zakona o sportu – prečišćeni tekst („Službene novine TK br: 11/21). U skladu sa kriterijima za dodjelu sportskih nagrada i stipendija posebnim odlukama dodijeljene su dvije nagrade ukupne vrijednosti 18.000,00 KM za osvajače medalja sa područja Kantona na Paraolimpijskim igrama održanim u Tokiju. Tako je i u ovom segmentu nastavljen trend, koji, kroz već pomenuti sistem sufinansiranja, podrazumjeva podršku razvoju sportskih organizacija sa područja Tuzlanskog kantona. U 2021. godini podržani su projekti koji doprinose omasovljenju bavljenja tjelesnom aktivnošću djece, a to su Male olimpijske igre koje predstavljaju zvanično sportsko školsko takmičenje i Sportske igre mlađih koje pružaju djeci i mladima mogućnost da potpuno besplatno učestvuju u profesionalno organizovanim takmičenjima, a da pri tome ne moraju biti aktivni sportisti.

Pregled raspodjele sredstava prema pojedinim kategorijama u okviru Javnih poziva dat je u Tabeli 4. i Tabeli 5.

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Tabela 4. Pregled broja projekata i iznosa dodijeljenih sredstava po pojedinim kategorijama u okviru Javnog poziva za sufinansiranje programa/projekata sportskih organizacija u tjelesne kulture i sporta za 2021. godinu.

Kategorija	Broj podržanih projekata	Iznos dodijeljenih sredstava	% učešća u raspodjeli sredstava
Vrhunski sport (kolektivni sportovi)	2	28,570	5,79%
Vrhunski sport (pojedinačni sportovi)	6	40,393	8,18%
Kvalitetni sport (kolektivni sportovi)	19	159,801	32,37%
Kvalitetni sport (pojedinačni sportovi)	13	56,820	11,51%
Sport lica sa invaliditetom	4	34,430	6,97%
Sportska rekreacija	28	49,916	10,11%
Sportski odgoj i obrazovanje	5	7,450	1,51%
Sportske manifestacije	32	71,300	14,44%
Pružanje usluga korištenja sportskog objekta na ime trenažnog procesa u oblasti sporta	3	45,000	9,12%
Ukupno	112	493,680	100,00%

Kao što se može zaključiti iz Tabele 4., najveći iznos sredstava odobren je za kvalitetni sport (43,88%), a 13,97% je izdvojeno za vrhunski sport, podrška sportu osoba sa invaliditetom iznosi 6,79% od ukupnog iznosa sredstava.⁹ Međutim, kada se radi o sportu lica sa invaliditetom evidentno je da je došlo do značajnijeg pada dodijeljenih sredstava, jer značajan broj sportskih organizacija lica sa invaliditetom nije zadovoljio uslove javnog poziva. Ministarstvo je sportskim organizacijama lica sa invaliditetom pomoglo na način da su podržani određeni projekti posebnim odlukama, ali su sportske organizacije lica sa invaliditetom dobile podršku i kroz druge namjene kao što su sportske manifestacije i sport za sve.

U Tabeli 5. dat je pregled broja podržanih projekata i iznosa dodijeljenih sredstava u okviru Javnog poziva za sufinansiranje programa/projekata sportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta za 2021. godinu, po sjedištima korisnika. Međutim, ovdje je potrebno napomenuti da je u tabeli izdvojena kategorija projekti sportskih organizacija čije je djelovanje na nivou Tuzlanskog kantona iz razloga što su u okviru Javnog poziva odobreni projekti sportskim savezima koji su organizovani na nivou Kantona, a čiji projekti su namijenjeni za sve udružene članice saveza čija sjedišta su na područjima različitih lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona. Iz navedenog razloga svrstavanje saveza na nivou Tuzlanskog kantona prema registrovanom sjedištu ne bi osiguralo pravilnu projekciju raspodjele finansijskih sredstava prema sjedištu korisnika odnosno lokalnim zajednicama. Od lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona, samo sportske organizacije sa područja Općine Čelić nisu imale korisnika kojima su dodijeljena određena finansijska sredstva.

⁹ Sredstva dodijeljena sportskim organizacijama i sportistima putem javnih poziva u oblasti tjelesne kulture i sporta <https://mksmtk.gov.ba/view-more/rezultati-2021/404>

Tabela 5. Pregled broja projekata i iznosa dodijeljenih sredstava u okviru Javnog poziva za sufinansiranje programa/projekata sportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta za 2021. godinu prema sjedištu korisnika

Sjedište korisnika	Iznos dodijeljenih sredstava	Učešće u ukupnom iznosu dodijeljenih sredstava	Broj korisnika	Učešće u ukupnom broju korisnika	Ukupan broj registrovanih subjekata prema podacima Poreske uprave	Učešće u ukupnom broju subjekataa
Banovići	45,319	9.54%	9	8.65%	40	5.77%
Doboj Istok	16,630	3.50%	6	5.77%	20	2.89%
Gračanica	38,985	8.20%	8	7.69%	51	7.36%
Gradačac	25,622	5.39%	6	5.77%	65	9.38%
Kalesija	19,404	4.08%	3	2.88%	34	4.91%
Kladanj	3,600	0.76%	1	0.96%	18	2.60%
Lukavac	77,576	16.33%	22	21.15%	96	13.85%
Srebrenik	14,137	2.98%	5	4.81%	48	6.93%
Teočak	2,000	0.42%	1	0.96%	9	1.30%
Tuzla	180,831	38.06%	32	30.77%	219	31.60%
Živinice	43,076	9.07%	10	9.62%	70	10.10%
Sapna	8,000	1.68%	1	0.96%	10	1.44%
Čelić	0	0.00%	0	0.00%	13	1.88%
Ukupno	475,180	100.00%	104	100.00%	693	100.00%

Na osnovu podataka prezentiranih u Tabeli 5. može se zaključiti da sportske organizacije koje imaju sjedište i područje djelovanja na nivou grada Tuzla prednjače prema broju, a time i iznosu odobrenih sredstava u okviru predmetnog Javnog poziva. Slijede sportske organizacije sa područja općina Lukavac, Živinice i Banovići. Ono što je uočljivo je da dodjela sredstava prema broju i iznosu prati i procenat registrovanih subjekata prema podacima iz Poreske uprave. Mada je bitno naglasiti da je sport disciplina koja je mjerljiva i kod koje su rezultati ti koji se najviše vrednuju, te se često može očekivati da neka lokalna zajednica prednjači u iznosu dodijeljenih sredstava bez obzira na broj korisnika i registrovanih subjekata.

Tabela 6. Pregled broja projekata i iznosa dodijeljenih sredstava u okviru Javnog poziva za sufinansiranje projekata rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata za 2021. godinu¹⁰

SUFINANSIRANJE PROJEKATA REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA SPORTSKIH OBJEKATA			
1. LOKALNE ZAJEDNICE			
RB	KORISNIK	NAZIV PROJEKTA	IZNOS
1	Grad Gračanica	Privredno kulturno sportski centar "Bazen"	140,000.00
2	Općina Kladanj	Završni radovi na izgradnji sportske dvorane u Kladnju	100,000.00
3	Općina Lukavac	Sanacija krova sportske dvorane	45,000.00
UKUPNO			285,000.00
2. JAVNE USTANOVE			
RB	KORISNIK	NAZIV PROJEKTA	IZNOS
1	JU "Gradski stadion Tušanj" Tuzla	Rekonstrukcija sportskog terena	55,000.00

¹⁰ Sredstva dodijeljena putem javnog poziva: <https://mksmtk.gov.ba/view-more/rezultati-javnog-poziva-za-sufinansiranje-projekata-rekonstrukcije-i-opremanja-sportskih-objekata-za-2021-godinu/435>

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

2	JU "Sportsko-kulturni centar" Banovići	Nabavka i ugradnja aluminijumske stolarije sa ulaznim vratima , rekonstrukcija aluminijumskih plafona i VC-ova	45,000.00
	UKUPNO		100,000.00
3. JAVNA PREDUZEĆA			
RB	KORISNIK	NAZIV PROJEKTA	IZNOS
1	SKPC "Mejdan" d.o.o	Sanacija štete sportskog dijela objekta SKPC "Mejdan" Tuzla	210,000.00
2	JP "Gradska dvorana" Živinice	Rekonstrukcija postojeće podne obloge	45,000.00
	UKUPNO		255,000.00
4. SPORTSKI KLUBOVI/ SPORTSKI KLUBOVI OSOBA SA INVALIDITETOM			
RB	KORISNIK	NAZIV PROJEKTA	IZNOS
1	Fudbalski klub "Budućnost" Banovići	Navodnjavanje sportskog terena FK Budućnost Banovići	15,000.00
	UKUPNO		15,000.00
UKUPNO DODIJELJENA SREDSTVA			655,000.00

U Tabeli 6.dat je pregled korisnika koji su zadovoljili uslove i kriterije Javnog poziva za sufinansiranje projekata rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata za 2021. godinu. Ovaj Javni poziv nije bio predviđen Programom rada Ministarstva za 2021. godinu, a radi se o projektu koji se po prvi puta realizovao na području Tuzlanskog kantona, te je za isti bilo neophodno donijeti propis odnosno utvrditi uslove i kriterije na osnovu kojih će se sredstva dodjeljivati. Poseban izazov je bio jer se pored oblasti sporta ulaganje u sportsku infrastrukturu veže i za oblast prostornog planiranja U toku realizacije ovog programa Ministarstvo je došlo do veoma značajnih informacija koje su vezane za stvarno stanje sportskih objekata na području Tuzlanskog kantona, kao i podataka sa kojim problemima se institucije i organizacije susreću u lokalnim zajednicama a koje su u samom procesu rekonstrukcije sportskih objekata vezane za oblast prostornog planiranja. Međutim, postojeći zakon koji je donesen na kantonalm nivou a kojim je regulisana oblast prostornog planiranja uređuje i pitanja rješavanja postojećih problema u lokalnim zajednicama, te je pored finansijskih efekata ovog projekta evidentan i efekat uređenja u smislu posjedovanja valjane dokumentacije sportskih objekata na području Tuzlanskog kantona što je preduslov za zajedničke projekte kojim sportske organizacije ili JLS u čijem vlasništvu se nalaze sportski objekti mogu aplicirati prema EU fondovima.

Ministarstvo je i u 2021. godini nastavilo sa projektom koji je započet u 2019.godini te je realizovalo aktivnosti vezane za promociju bavljenja sportom a to su TV emisija „Timski za sport“ i drugo izdanje informativnog časopisa o sportu „Sportski glasnik TK“. Sportski glasnik za cilj ima promociju profesionalnog, amaterskog i školskog sporta, sa posebnim osvrtom na zapažene rezultate sportista, sportskih klubova, društava i asocijacija koji egzistiraju na području Tuzlanskog kantona, čiji rezultati često u javnosti opterećenoj dnevno političkim dešavanjima ostaju nezapažene.

Osnovni cilj projekta „Timski za sport“ je medijska promocija uspješnih sportskih organizacija, sportista i sportskih radnika sa područja svih gradova i opština Tuzlanskog kantona, kako bi prvenstveno mlađoj populaciji približili važnost bavljenja sportom. Također, jedan od ciljeva je i afirmacija aktivnosti masovno-rekreacijskog karaktera i sportskih aktivnosti, kako bi stimulisali povećanje broja sportski aktivnih građana, jer je bavljenje sportom od izuzetne važnosti za zdravlje. U 2021. godini emitovane su sve emisije „Timski za

sport“ a poseban fokus u 2021. godini bila je promocija zvaničnog školskog sportskog takmičenja „Male olimpijske igre“ i promocija omladinskih selekcija.

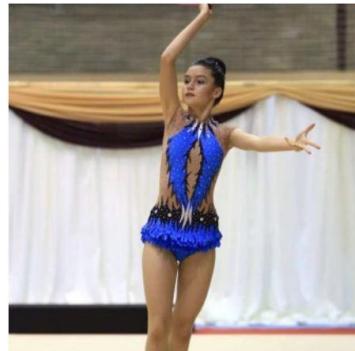
Ministarstvo od 2020. godine ima uspostavljen Savjet za sport kao savjetodavno tijelo ministarstva koje se brine o razvoju i kvalitetu sporta na nivou kantona. Međutim, u 2021. godini došlo je do niza problema u radu ovog savjetodavnog tijela, a Savjet je održao samo 5 sjednica.

U okviru programa „Jačanje kapaciteta sportskih organizacija na području Tuzlanskog kantona“, upriličeno je više prijema za uspješne sportiste, posebno sportiste koji su reprezentativci Bosne i Hercegovine, pružena je podrška Košarkaškom savezu Bosne i Hercegovine za organizaciju završnih priprema ženske košarkaške reprezentacije BiH koje su u konačnici bile 5. na Evropskom prvenstvu, finansijska podrška odlasku gimnastičarki (ritmička gimnastika) sa područja Tuzlanskog kantona na Evropsko prvenstvo i boksera na Evropsko prvenstvo u amaterskom boksu za juniore u Budvi,

podržane su dvije manifestacije organizacije završnice KUP-a BiH a domaćini su bili ŽKK RMU Banovići i RK Sloboda - Solana Tuzla, podržan je odlazak kadeta RK Konjuh Živinice na Ljetni kamp Novog Beograda i organizacija 70. godina postojanja rada Planinarskog društva Konjuh.

Na kraju može se zaključiti da je Ministarstvo, i pored činjenice da je u Odjeljenju za sport i mlade na neodređeno radno vrijeme zaposlen samo jedan izvršilac, u potpunosti realizovalo programske aktivnosti u oblasti sporta za 2021. godinu ali i dodatne aktivnosti koje nisu bile planirane Programom rada Ministarstva za 2021. godinu, a koje se odnose na Javni poziv za sufinsaniranje projekata rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata za 2021. godinu. Takođe, u dijelu neplaniranih aktivnosti Ministarstvo je uzelo učešće na svim radnim sastancima koji su organizovani u cilju pokretanja izgradnje sportske infrastrukture, uključujući i izgradnju olimpijskog bazena na Kampusu Univerziteta u Tuzli, te su doneseni određeni zaključci u vezi projekta izgradnje olimpijskog bazena, ali za realizaciju projekta će trebati određeno vrijeme kao i značajna finansijska sredstva. Kroz projekte razvoja Kampa koji je ujedno i strateški projekat Tuzlanskog kantona Ministarstvo je objedinilo realizaciju više aktivnosti unutar Ministarstva i proširilo postojeće aktivnosti, te se i kroz Festival mladih dodatno radilo na promociji Kampa a ujedno podizanju svijesti kod građanstva za bavljenje sportom i podršci omladinskom aktivizmu. Upravo projekat Festival mladih treba da bude prekretnica u privlačenju sredstava iz EU fondova kroz kandidaturu Tuzlanskog kantona za Evropsku prijestolnicu mladih. Ovaj projekat razvija omladinski aktivizam kroz različite oblasti, a najviše kroz obrazovanje, sport i kulturu, te je

37th RHYTHMIC GYMNASTICS
EUROPEAN CHAMPIONSHIPS
VARNA
9-13 June 2021

projekat razvoja Kampusa Univerziteta u Tuzli u fokusu ovog projekta, a bazen kao i drugi sadržaji u okviru Kampusa se mogu izgraditi kroz realizaciju ovog projekta i kvalitetnog interresornog djelovanja.

4.4 Podrška razvoju sporta iz budžeta lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona

U svrhu uvida u budžetska izdvajanja za sport na svim nivoima vlasti, intencija Ministarstva Tuzlanskog kanton bila je da se sagledaju izdvajanja za sport iz budžeta lokalnih zajednica na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini. U cilju prikupljanja podataka iz budžeta lokalnih zajednica Ministarstvo je podatke tražilo od nadležnih službi lokalnih zajednica. Po prvi puta sve lokalne zajednice su dostavile tražene podatke.

Tabela 6. Pregled izdvajanja za sport iz budžeta lokalnih zajednica na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini¹¹

Grad/Općina	2021. godina
Banovići	345,646
Čelić	35,000
Doboj istok	66,000
Gračanica	643,934
Gradačac	595,000
Kalesija	308,132
Lukavac	679,508
Teočak	3,000
Sapna	14,500
Srebrenik	392,900
Tuzla	3,048,000
Kladanj	264,150
Živinice	670,000
Ukupno Tuzlanski kanton	7,065,770

Na osnovu podataka iz Tabele 6. može se zaključiti da prema izdvajanjima za sport prednjači Tuzla, a po visini izdvojenih sredstava slijede Lukavac i Živinice.

5 INSTITUCIONALNI I REGULATORNI OKVIR ZA SPORT NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

Ministarstvo je u skladu sa strateškim opredjeljenjima Vlade Tuzlanskog kantona, usmjerenih prema razvoju oblasti kulture, sporta i unapređenja položaja mladih, tokom 2021. godine nastojalo da implementira planirane mjere i aktivnosti u resornoj oblasti.

Osnovni propis i akt najviše pravne snage kojim je uređena oblast sporta u Tuzlanskom kantonu je Zakon o sportu. Ovim zakonom uređuje se sport u Tuzlanskom kantonu i gradu/općinama na području Kantona, javni interes, ciljevi i nadležnost Kantona i grada/općina, definisani su osnovni pojmovi u oblasti sporta, utvrđeni osnovni principi u organizovanju sporta, obavljanje sportske djelatnosti, programiranje razvoja sporta, uspostavljanje i razvijanje sistema sportske kulture, prava i obaveze sportista, načini organizovanja domaćih i međunarodnih sportskih takmičenja i sportskih priredbi, izgradnja, održavanje i korištenje sportskih objekata, osnivanje i rad sportskih organizacija i sportskih saveza, organizovanje i rad ustanova i preduzeća u oblasti sporta, sportske aktivnosti invalida, nagrade i priznanja sportistima i sportskim organizacijama, zdravstvena zaštita sportista,

¹¹ Izvor- dostavljeni podaci od lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona

sprečavanje i suzbijanje svih oblika nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca na sportskim takmičenjima, sprečavanje korištenja nedozvoljenih stimulativnih sredstava u sportu, stručni rad, informatika u sportu, finansiranje sportskih aktivnosti, nadzor nad provođenjem propisa i kaznene odredbe.

Pored kantonalnog Zakona o sportu primjenjuje se i Zakon o sportu u BiH kojim je uređena oblast sporta na nivou države („Službeni glasnik BiH“, br. 27/08, 102/09 i 66/16). Ovim Zakonom uređena je oblast sporta u Bosni i Hercegovini, javni interes i ciljevi nadležnosti Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, te Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i drugih nivoa administrativnog organizovanja; osnovni principi u organizovanju sporta; prava i obaveze sportista; domaća i međunarodna sportska takmičenja drugih nivoa administrativnog organizovanja u Bosni i Hercegovini; priredbe, izgradnja, održavanje i korišćenje sportskih objekata; ostvarivanje međunarodne saradnje; organizovanje i rad ustanova u oblasti sporta; sportske aktivnosti lica sa invaliditetom; nagrade i priznanja sportistima i sportskim organizacijama; zdravstvena zaštita sportista; sprečavanje i suzbijanje svih oblika nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca; korištenje nedozvoljenih stimulativnih sredstava u sportu; stručni rad; naučnoistraživački rad i informatika u sportu; finansiranje sportskih aktivnosti, nadzor i kaznene odredbe. Ranije u tekstu ove Informacije spomenut je niz problema i hitnost donošenja novog Zakona o sportu na nivou Bosne i Hercegovine.

Dok se isti ne doneše Ministarstvo nastoji da kroz uređenje normativnih akata na nivou Tuzlanskog kantona koji se odnose na oblast sporta uspostavi funkcionalan sistem rada i djelovanja u ovoj oblasti. S tim u vezi, **Ministarstvo je u decembru 2021. godine donijelo Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra pravnih osoba u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona i Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fizičkih osoba u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona.** Pravna i fizička lica u oblasti sporta imaju obavezu da do 25.08.2022. godine dostave podatke koji su propisani ovim pravilnicima kako bi Ministarstvo uspostavilo registre. Uspostavljenim registrima izvršit će se popis svih pravnih i fizičkih lica u oblasti sporta čime će se na organizovan i sistematski način pratiti rad klubova. Navedenim registrima će se brže i efikasnije prikupljati informacije u cilju izrade statističkih i drugih podataka u oblasti sporta koje će poslužiti kao osnova za dalji razvoj sporta. Navedeni registri obuhvatit će i popis svih sportskih terena koje koriste nosioci sportskih aktivnosti, stručni kadar kao i broj članova svih sportskih pravnih lica. Tuzlanski kanton na ovaj način po prvi puta dobiva bazu podataka koja će sadržavati detaljne informacije o sportistima i sportskim organizacijama.

6 SMJERNICE RAZVOJA SPORTA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA U 2022. GODINI

Jedan od ključnih dijelova Informacije o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona predstavljaju smjernice za razvoj sporta u 2022. godini kreirane na osnovu prezentiranih informacija u dokumentu. Realizacijom navedenih smjernica doprinijelo bi se unapređenju stanja u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona. Međutim, ovdje prije svega treba istaći da veliki dio predloženih aktivnosti nije samo u nadležnosti Ministarstva, već i drugih aktera, a realizacija planiranih aktivnosti zavisi od više faktora kao što su raspoloživa finansijska sredstva, spremnost sportskih saveza na saradnju i implementaciju planiranih aktivnosti, spremnost ostalih sportskih organizacija za aktivizam i djelovanje, uticaj odluka koje se donose na višim nivoima vlasti i slično. Ministarstvo će i pored takvih okolnosti, u skladu sa zakonskim obavezama, nastojati da usmjeri strateške ciljeve na one aktivnosti koje će u konačnici dati optimalne rezultate.

Ono što je vidljivo je da su problemi u sportu isti već unazad nekoliko godina, i da je rješavanju istih neophodno pristupiti mnogo ozbiljnije. Sport kao jedan od najvećih promotora

države zasigurno zaslužuje ubrzan proces djelovanja od strane nadležnih institucija, ali i daleko veću uključenost donatora koji treba da imaju veliku ulogu u finansiranju sporta posebno kada se radi o profesionalnim sportistima.

Ono što je važno je da postoji politička volja za unapređenjem stanja u ovoj oblasti na području Kantona, što se vidi iz dodijeljenih sredstava. Međutim, povećanje programskih aktivnosti i povećanje sredstava sa 855.000,00 KM u 2020. godini na 2.395.000,00 KM u 2022. godini ne prati stvarno stanje u Odjeljenju za sport i mlade u kadrovskom pogledu, jer poslove iz oblasti sporta i mlađih od 2019. godine obavlja jedan zaposlenik, te je vrlo upitna realizacija svih planiranih programske aktivnosti. Kako bi se posao nastavio kvalitetno obavljati i kako bi smjernice razvoja sporta za 2022. godinu bile implementirane potrebno je hitno kadrovski ojačati Odjeljenje za sport i mlade.

Smjernice za aktivnosti koje je potrebno realizirati u 2022. godini kako bi se doprinijelo unapređenju stanja sporta na području Tuzlanskog kantona u vezi su sa godišnjim i trogodišnjim programom rada Ministarstva koji proizilazi iz usvojenih strateških dokumenata i akcionalih planova, te su za razliku od dosadašnje prakse u nastavku predstavljeni strateški pravci djelovanja u oblasti sporta na području Kantona kroz konkretnе aktivnosti i sa finansijskim efektima svakog projekta. Pored programa (mjera) iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2021-2027 i Godišnjeg programa rada Ministarstva smjernice koje se od 2019. godine kontinuirano provode a koje su u velikoj mjeri uozbiljile način rada sportskih organizacija je „Evaluacija efekata dodijeljenih sredstava u okviru finansijske podrške sporta u 2020. godini“.

Od aktivnosti koje značajno utiču na oblast sporta na području Tuzlanskog kantona a koje nisu planirane kroz Program rada ali se kontinuirano provode i provoditi će se i u 2022. godini su:

1. Evaluacija efekata dodijeljenih sredstava u okviru finansijske podrške sporta u 2020. godini (proces koji traje od 01.01. do 31.03. svake godine). Ovom aktivnošću izvršena je evaluacija dodijeljenih sredstava sa budžetske pozicije Tjelesna kultura i sport za 2020.godinu i analizirani su izvještaji korisnika sredstava i kontrola namjenskog utroška sredstava. Na osnovu ove programske aktivnosti Ministarstvo uočava neophodnost kontinuiranih promjena u propisima i načinu dodjele sredstava, na osnovu čega dolazi do evidentnog poboljšanja stanja u oblasti sporta,
2. Promocija sporta kroz izradu informativnog časopisa „Sportski glasnik“ i emisije o sportu koje se provode kroz postupak javnih nabavki.
3. Podrška u radu Sportskog saveza i Sportskog saveza lica sa invaliditetom i izrada Uputstva o korištenju i utrošku dodijeljenih sredstava. Kontinuiranom podrškom u radu ovih saveza uočeno je poboljšanje u radu istih, a 2022. godine Ministarstvo će u cilju kvalitetnije dodjele i utroška sredstava koja se dodjeljuju Sportkim savezima izraditi Uputstvo o korištenju i utrošku dodijeljenih sredstava.
4. Koordinacija u radu Savjeta za sport Tuzlanskog kantona, posebno u dijelu koji se odnosi na pripremu dokumentacione podloge i smjernica za izradu godišnjeg programa razvoja sporta Kantona.

Naziv programa (mjere): Unapređenje uslova za razvoj i bavljenje sportom						
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere koja je preuzeta kao program:Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021.-2027. Godine, Mjera 2.4.1.						
Naziv aktivnosti/projekta	Rok izvršenja	Očekivani rezultat aktivnosti/projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI ²	Usvaja se ³ (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM
						Izvori Iznos
1 Provesti pripremne aktivnosti na adaptaciji postojećih sportskih objekata	IV kvartal (kontinuirano)	100% provedene pripremne aktivnosti na adaptaciji postojećih sportskih objekata	Odjeljenje za sport i mlade	K	Da	Budžetska sredstva 1.200.000
						Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 1.200.000
2. Realizovati projekat Male olimpijske igre TK	IV kvartal (kontinuirano)	30% povećan broj djece koji učestvuju na Malim olimpijskim igrama	Odjeljenje za sport i mlade	-	Ne	Budžetska sredstva 15.000
						Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 15.000
3. Uspostaviti rad školskog sportskog saveza TK	IV kvartal (kontinuirano)	Školski sportski savez TK organizuje sistem školskih takmičenja – realizovano	Odjeljenje za sport i mlade	-	Ne	Budžetska sredstva 5.000
						Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 5.000
Ukupno za program (mjeru) Unapređenjeuslova za razvoj i bavljenje sportom.						Budžetska sredstva 1.220.000
						Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 1.220.000

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

Naziv programa (mjere): Unapređenje sistema rada sportskih organizacija na području Tuzlanskog kantona						
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere koja je preuzeta kao program:Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021.-2027. Godine, Mjera 2.4.2						
Naziv aktivnosti/projekta	Rok izvršenja	Očekivani rezultat aktivnosti/projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI ²	Usvaja se ³	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM
					(Da/Ne)	Izvori Iznos
1. Uspostaviti i redovno ažurirati registar pravnih lica u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona	IV kvartal (kontinuirano)	Registar pravnih lica uspostavljen i redovno ažuriran	Odjeljenje za sport i mlade	-	DA	Budžetska sredstva 3.000
						Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 3.000
						Budžetska sredstva 2.000
2 Uspostaviti i redovno ažurirati registar fizičkih lica u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona	IV kvartal (kontinuirano)	Registar fizičkih lica u oblasti sporta uspostavljen i redovno ažuriran	Odjeljenje za sport i mlade	-	DA	Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 2.000
3. Utvrditi uslove, kriterije i postupak raspodjele budžetskih sredstava sa potrošačke jedinice 32010002-Tjelesna kultura i sport za svaku budžetsku godinu	I kvartal	Uslovi, kriteriji i postupak raspodjele budžetskih sredstava sa potrošačke jedinice 32010002-Tjelesna kultura i sport utvrđeni za budžetsku 2022. Godinu	Odjeljenje za sport i mlade	-	DA	Budžetska sredstva -
						Kreditna sredstva -
						Sredstva EU -
						Ostale donacije -
						Ostala sredstva -
						Ukupno 0
4. Realizovati programe podrške sportskim organizacijama i sportistima sa područja Tuzlanskog kantona	IV kvartal (kontinuirano)	100% sportskih organizacija koje ispunе uslove podržano	Odjeljenje za sport i mlade	-	DA	Budžetska sredstva 1.155.000
		100% sportista koji su ispunili uslove za nagrađivanje podržano				Kreditna sredstva -
		100% sportista koji su ispunili				Sredstva EU -

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

				uslove za stipendiranje podržano			sredstva					
							Ukupno	1.155.000				
5. Izraditi Strategiju razvoja sporta Tuzlanskog kantona	IV kvartal (kontinuirano)	Pokrenut proces izrade Strategije razvoja sporta Tuzlanskog kantona za period 2023-2030	Odjeljenje za sport i mlade	-	DA	Budžetska sredstva	15.000					
						Kreditna sredstva	-					
						Sredstva EU	-					
						Ostale donacije	-					
						Ostala sredstva	-					
						Ukupno	15.000					
						Budžetska sredstva	-					
6. Urediti normativno-pravni okvir u oblasti sporta	I kvartal	Provjedbeni propis kojim se utvrđuju kantonalne nagrade, priznanja i stipendije za sport donesen	Odjeljenje za sport i mlade	-	DA	Kreditna sredstva	-					
						Sredstva EU	-					
						Ostale donacije	-					
						Ostala sredstva	-					
						Ukupno	0					
						Budžetska sredstva	1.175.000					
						Kreditna sredstva	-					
Ukupno za program (mjero) Unapređenje sistema rada sportskih organizacija na području Tuzlanskog kantona						Sredstva EU	-					
						Ostale donacije	-					
						Ostala sredstva	-					
						Ukupno	1.175.000					
UKUPNO ZA PROGRAME TJELESNE KULTURE I SPORTA							2.395.000					

Naziv programa (mjere) . Unapređenje sistema rada sportskih organizacija na području Tuzlanskog kantona					
A. Propisi za koje će se neće provoditi sveobuhvatna procjena uticaja					
1.	Odluka o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka raspodjele sredstava sa potrošačke jedinice 32010002-Tjelesna kultura i sport za 2022. godinu	februar	Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona (donosilac propisa Vlada Tuzlanskog kantona)	NE	Zbog transparentne raspodjele sredstava sa unaprijed utvrđenim uslovima i kriterijima za raspodjelu sredstava i definisanim postupkom raspodjele sredstava
2.	Odluka o utvrđivanju kantonalne nagrade, priznanja i stipendija za sport	februar	Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona	NE	Zbog uređenja normativno-pravnog okvira u oblasti sporta koji se odnosi na kantonalne nagrade, priznanja i stipendija za sport

Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021. godini

			(donosilac propisa Vlada Tuzlanskog kantona)		
3.	Informacija o stanju u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona u 2021.godini	mart	Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona (propis razmatra Vlada Tuzlanskog kantona i Skupština Tuzlanskog kantona)	NE	Zbog analize stanja u oblasti sporta i kontinuiranog praćenja načina finansijske i druge podrške u oblasti sporta na području Tuzlanskog kantona od strane Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona
4.	Strategija razvoja sporta u Tuzlanskom kantonu za period 2023-2030. godine	novembar	Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona (propis razmatra Vlada Tuzlanskog kantona i Skupština Tuzlanskog kantona)	NE	Zbog planskog razvoja sporta na području Tuzlanskog kantona kao aktivnost planirana Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona za period 2022-2027

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo za kulturu, sport i mlade

Broj:
Tuzla, 12.04.2022. godine

MINISTAR
Ivana Mijatović